

Beleidsplan
maatschappelijke
ondersteuning

ANNA PAULOWNA

INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	<u>Inleiding beleidsplan maatschappelijke ondersteuning.</u>	1
HOOFDSTUK 2	<u>Visie op maatschappelijke ondersteuning.</u>	3
HOOFDSTUK 3	<u>Verantwoording, totstandkoming en leeswijzer.</u>	5
HOOFDSTUK 4	<u>Cliëntenparticipatie.</u>	8
HOOFDSTUK 5	<u>De zelfredzame burger.</u>	11
HOOFDSTUK 6	<u>De burger die advies informatie en cliënten ondersteuning nodig heeft.</u>	15
HOOFDSTUK 6A	<u>Cliëntenondersteuning voor de burger die individuele voorzieningen nodig heeft.</u>	17
HOOFDSTUK 6B	<u>Cliëntenondersteuning voor de burger die mantelzorg verleent.</u>	19
HOOFDSTUK 6C	<u>Cliëntenondersteuning voor de burger die vrijwilligerswerk verricht.</u>	22
HOOFDSTUK 7	<u>De jeugdige burger.</u>	24
HOOFDSTUK 8	<u>De burger op leeftijd.</u>	27
HOOFDSTUK 9	<u>De economisch en sociaal kwetsbare burger.</u>	30
HOOFDSTUK 10	<u>De burger met een lichamelijk en / of verstandelijke beperking.</u>	32
HOOFDSTUK 11	<u>De verslaafde en of dakloze burger.</u>	37

Samenvatting

Tijdspad

Communicatie traject

Bijlagen

Verslagen

Concept
beleidsstukken

UITGEBREIDE INHOUDSOPGAVE

HOOFDSTUK 1	<u>Inleiding beleidsplan maatschappelijke ondersteuning Anna Paulowna.</u>	1
HOOFDSTUK 2	<u>Visie op maatschappelijke ondersteuning.</u>	
2.1	Inleiding.	3
2.2	Doel van de Wmo.	3
2.3	Niets nieuws ?!?!?	3
2.4	Maar de Wmo is meer...	3
2.5	De samenvattende visie.	4
HOOFDSTUK 3	<u>Verantwoording, totstandkoming en leeswijzer.</u>	
3.1	Inleiding.	5
3.2	Beleidsontwikkeling.	5
3.3	Opzet.	5
3.4	Besluitvormingstraject.	6
3.5	Communicatie.	6
3.6	Samenvatting.	7
HOOFDSTUK 4	<u>Inspraak en verantwoording.</u>	
4.1	Inleiding.	8
4.2	Doel van participatie.	8
4.3	Wettelijk kader.	8
4.4	Welke inspraak en verantwoording kent Anna Paulowna al.	8
4.5	Lokale of regionale participatie en verantwoording.	9
4.6	Opbouw van de Wmo-adviesraad.	9
4.7	Kleine doelgroepen..	9
4.8	Rechten van de Wmo-adviesraad.	10
4.9	Vergoeding Wmo-adviesraad.	10
4.10	Overgangperiode Wmo-adviesraad.	10
4.11	Verantwoording afleggen aan de burgers.	10
4.12	Samenvatting.	10
HOOFDSTUK 5	<u>De zelfredzame burger.</u>	
5.1	Inleiding	11
5.2	Wie zijn de betrokkenen.	11
5.3	Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.	11
5.4	Welk antwoord biedt de gemeente nu.	11
5.5	Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.	14
5.6	Welke vragen zijn nog niet beantwoord.	14
5.7	Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).	14
5.8	Hoe komt de verantwoording er uit te zien.	14

HOOFDSTUK 6	<u>De burger die advies informatie en cliënten ondersteuning nodig heeft.</u>	
6.1	Inleiding.	15
6.2	Wie zijn de betrokkenen.	15
6.3	Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.	15
6.4	Welk antwoord biedt de gemeente nu.	15
6.5	Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.	16
HOOFDSTUK 6A	<u>Cliëntenondersteuning voor de burger die individuele voorzieningen nodig heeft.</u>	
6A.1	Inleiding.	17
6A.2	Wie zijn de betrokkenen.	17
6A.3	Welk beleid heeft de gemeente nu (in ontwikkeling).	17
6A.4	Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.	17
6A.5	Welke vragen zijn nog niet beantwoord.	18
6A.6	Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).	18
6A.7	Hoe komt de verantwoording er uit te zien.	18
HOOFDSTUK 6B	<u>Cliëntenondersteuning voor de burger die mantelzorg verleent.</u>	
6B.1	Inleiding.	19
6B.2	Wie zijn de betrokkenen.	19
6B.3	Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben en welke antwoorden heeft de gemeente.	19
6B.4	Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.	20
6B.5	Welke vragen zijn nog niet beantwoord.	21
6B.6	Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).	21
6B.7	Hoe komt de verantwoording er uit te zien.	21
HOOFDSTUK 6C	<u>Cliëntenondersteuning voor de burger die vrijwilligerswerk verricht.</u>	
6C.1	Inleiding.	22
6C.2	Wie zijn de betrokkenen.	22
6C.3	Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.	22
6C.4	Welk antwoord biedt de gemeente nu.	22
6C.5	Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.	22
6C.6	Welke vragen zijn nog niet beantwoord.	23
6C.7	Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).	23
6C.8	Hoe komt de verantwoording er uit te zien.	23

HOOFDSTUK 7	<u>De jeugdige burger.</u>	
7.1	Inleiding.	24
7.2	Wie zijn de betrokkenen.	24
7.3	Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.	24
7.4	Welk antwoord biedt de gemeente nu.	24
7.5	Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.	25
7.6	Welke vragen zijn nog niet beantwoord.	26
7.7	Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).	26
7.8	Hoe komt de verantwoording er uit te zien.	26
HOOFDSTUK 8	<u>De burger op leeftijd.</u>	
8.1	Inleiding.	27
8.2	Wie zijn de betrokkenen.	27
8.3	Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.	27
8.4	Welk antwoord biedt de gemeente nu.	29
8.5	Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.	29
8.6	Welke vragen zijn nog niet beantwoord.	29
8.7	Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).	29
8.8	Hoe komt de verantwoording er uit te zien.	29
HOOFDSTUK 9	<u>De economisch en sociaal kwetsbare burger.</u>	
9.1	Inleiding.	30
9.2	Wie zijn de betrokkenen.	30
9.3	Uitgangspunten bij het (regionale) beleid .	30
9.4	Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.	31
9.5	Welke vragen zijn nog niet beantwoord.	31
9.6	Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).	31
9.7	Hoe komt de verantwoording er uit te zien.	31
HOOFDSTUK 10	<u>De burger met een lichamenlijk en / of verstandelijke beperking.</u>	
10.1	Inleiding.	32
10.2	Wie zijn de betrokkenen.	32
10.3	Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.	33
10.4	Welk antwoord biedt de gemeente nu.	34
10.5	Welke regelingen horen hierbij.	35
10.6	Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.	36
10.7	Welke vragen zijn nog niet beantwoord.	36
10.8	Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).	36
10.9	Hoe komt de verantwoording er uit te zien.	36

HOOFDSTUK 11 [De verslaafde en of dakloze burger.](#)

11.1	Inleiding.	37
11.2	Wie zijn de betrokkenen.	37
11.3	Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.	37
11.4	Welk antwoord biedt de gemeente nu.	37
11.5	Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.	38
11.6	Welke vragen zijn nog niet beantwoord.	38
11.7	Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).	38
11.8	Hoe komt de verantwoording er uit te zien.	38

Samenvatting

Tijdspad

Communicatie traject

Bijlagen

6A-1	Beleidsaanbevelingen uit de notitie mantelzorg, Anna Paulowna 2006.
6B-1	Onderzoeksrapportage m.b.t. vrijwilligersorganisaties in de gemeente Anna Paulowna.
8-I	PIO.
10-I	Agenda 22.

Verslagen

Concept
beleidsstukken

Hoofdstuk 1 Inleiding beleidsplan maatschappelijke ondersteuning.

Het overheidsbeleid in de gezondheidszorg staat al sinds het begin van de jaren zeventig in het teken van kostenbeheersing. Sinds die tijd is er een stortvloed aan maatregelen over het land gestrooid.¹

Plan Dekker en plan Simons (kabinetten Lubbers) zijn kreten die bij velen nog een belletje doet rinkelen. Ook de medicijnkraak (2004) is hier een bekend voorbeeld van. Ondanks alle maatregelen is het tot voor kort niet gelukt echt iets te veranderen....

Maar daar is vanaf 2006 verandering in gekomen. De verzorgingsstaat, met zijn nadruk op centraal ingrijpen, grootschaligheid, uniformiteit en gelijkheid is op de schop genomen. Technische regels over de bekostiging van de zorg zijn gewijzigd. Hier heeft de burger niet veel van mee gekregen. Maar het zijn ook ingrijpende wijzigingen voor de burger.

Nieuwe wetten.

Vanaf 1 januari 2006 kennen we de nieuwe Zorgverzekeringswet. Een jaar later (1 januari 2007) is de Wet maatschappelijke ondersteuning een feit. Beide wetten hebben veel overeenkomsten. Ze zijn ontwikkeld om:

- de zorg betaalbaar te houden;
- de rolverdeling tussen de overheid en gebruikers van de zorg anders te regelen;
- meer ruimte te geven voor marktwerking;
- meer ruimte te geven voor vraag gestuurd werken;
- meer de eigen verantwoordelijkheid van de burgers aan te spreken.

Naast de discussie over de zorg loopt er nog een langdurige discussie over de rol van de overheid in het algemeen. De uitkomsten van deze discussie zijn voor het eerst vertaald in een wet. Kort samengevat is de "nieuwe" rol van de overheid kaderstellend. Het beleid moet zich richten op de burger. Ook de instellingen en professionals in het veld moeten zich meer richten op de burger en elkaar dan op de overheid. Dit is vertaald in de wet maatschappelijke ondersteuning. De wet is dan ook een kaderwet die omschrijft waar de gemeente aandacht aan moet besteden. De

aandachtsgebieden zijn:

- leefbaarheid en sociale samenhang;
- preventieve ondersteuning jeugd;
- informatie, advies en cliëntondersteuning;
- mantelzorg en vrijwilligers;
- participatie van - en individuele voorzieningen voor mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of psychosociaal probleem;
- maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid.

Deze aandachtsgebieden waren voorheen beschreven in de Welzijnswet 1994, de Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg), in een deel van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) en de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ). De onderdelen uit de AWBZ zijn nieuw voor de gemeente. Voor de gemeente betekent de Wmo daarom zowel nieuwe taken als veranderde taken.

Spelregels.

De wet schrijft naast de aandachtsgebieden ook een aantal spelregels voor. Één van de spelregels is dat de gemeente een beleidsplan moet ontwikkelen. In dit beleidsplan staat omschreven:

- welke doelstellingen de gemeente heeft op de aandachtsgebieden van de Wmo
- welke resultaten de gemeente wil behalen
- hoe de samenhang in het beleid tot stand komt
- hoe de kwaliteit wordt gewaarborgd

¹ Drs. J.H. van der Made en prof. dr. J.A.M. Maarse: Het plan-Simons, Een blindganger in de gezondheidszorg.

- hoe keuze vrijheid wordt geboden voor de aandachtsgebieden preventieve ondersteuning jeugd, participatie van - en individuele voorzieningen voor mensen met een beperking, een chronisch psychisch probleem of psychosociaal probleem
- op welke wijze is nagegaan wat de behoeften van kleine doelgroepen is.

Beleidsplan.

Voor u ligt het beleidsplan maatschappelijke ondersteuning. Bij de uitwerking van het beleidsplan is zoveel mogelijk het uitgangspunt van de wet gehanteerd; kaders uitwerken met burgers. Het beleid gaat zich richten op de burger. Ook de instellingen en professionals in het veld gaan zich meer richten op de burger en elkaar dan op de gemeente.

Hoe het beleidsplan tot stand is gekomen en welke rol de burger speelt bij de totstandkoming van het beleidsplan staat algemeen beschreven in hoofdstuk 4.

In de hoofdstukken erna blijft de Wmo om burgers draaien. De burgers en de vraaggerichtheid van de Wmo zijn het uitgangspunt van de opzet van het beleidsplan. Daarom worden de prestatievelden vertaald naar groepen burgers en hun vragen.

De verschillende groepen burgers zijn:

- 1 De zelfredzame burger.
- 2 De burger die advies informatie en cliëntenondersteuning² nodig heeft.
- 3 De jeugdige burger (prestatieveld 2 en het gehele jeugdbeleid).
- 4 De burger op leeftijd (75+).
- 5 De economisch en sociaal kwetsbare burger.
- 6 De burger met een lichamelijk en / of verstandelijke beperking.
- 7 De verslaafde en / of dakloze burger.

De vragen van deze burgers komen in de afzonderlijke in de hoofdstukken 5 tot en met 11 aan bod. Het beleidsplan eindigt met een samenvatting.

² Vrijwilligersbeleid en mantelzorg beleid worden als vormen van cliëntenondersteuning gezien en zijn weergegeven in deel hoofdstukken.

HOOFDSTUK 2 Visie op maatschappelijke ondersteuning.

2.1 Inleiding.

In dit hoofdstuk staat de visie van de gemeente weergegeven op de Wet maatschappelijke ondersteuning. Hoe ziet de gemeenteraad de uitgangspunten van de Wmo. Hierbij is aansluiting gezocht bij gedachten die de minister en de Tweede Kamer hadden bij de ontwikkeling van de wet. De visie is het vertrekpunt voor het beleidsplan. Voorstellen worden getoetst aan de visie voordat ze aan het bestuur worden voorgelegd.

2.2 Doel van de Wmo.

De Wmo is ontwikkeld met het doel: meedoen. Meedoen van álle burgers aan álle facetten van de samenleving, al dan niet geholpen door vrienden, familie of bekenden. Dat is de onderlinge betrokkenheid tussen mensen. En als dat niet kan, is er ondersteuning vanuit de gemeente. Het eindperspectief van de Wmo is een samenhangend lokaal beleid op het gebied van de maatschappelijke ondersteuning en aanverwante terreinen.

2.3 Niets nieuws?!?!?

Is de Wmo nieuw? Ja, want een wet in deze vorm kende Nederland nog niet is het ene antwoord. Het andere antwoord is nee. De Wmo is een weergave van de huidige tijdsgeest in een wettelijke regeling. Jarenlange ervaring ligt hieraan ten grondslag. Met name Operatie Jong kan als een voorloper van de Wmo worden beschouwd. Operatie Jong is een samenwerkingsverband van de ministeries van VWS, OCW, Justitie, SZW en BZK, VROM³ en Financiën. Hierin staat meedoen en het voorkomen dat jeugdigen niet kunnen meedoen al centraal. Vijf thema's zijn er bij operatie Jong uitgelicht:

1. informatie en advies;
2. signaleren van problemen;
3. toegang tot het hulpaanbod;
4. licht-pedagogische hulp;
5. coördinatie van zorg.

Op lokaal niveau is operatie Jong in de gemeente Anna Paulowna vertaald naar de drie P's;

- Preventie;
- Participatie;
- Perspectief.

De visie bij het jeugdbeleid is dat de drie P's het uitgangspunt zijn bij de ontwikkeling van jeugdbeleid. Aangezien de eerste resultaten zeer bemoedigend zijn en de Wmo hetzelfde uitgangspunt heeft als Operatie Jong wordt deze visie overgenomen.

2.4 Maar de Wmo is meer...

De Wmo gaat verder dan operatie Jong. De sturingsfilosofie van de Wmo is gebaseerd op inspraak van de burger en verantwoordelijkheid afleggen aan de burger. Het doel hiervan is dat de betrokkenheid van de burger groter wordt bij de Wmo. De Wmo moet niet aanbodgericht te werk gaan maar vraaggericht.

De vraaggerichtheid en het burgergerichtheid komen dan ook uitdrukkelijk in de visie te staan.

De Wmo werkt met prestatievelen. Dit zijn aandachtsgebieden. De aandachtsgebieden zijn te vertalen naar groepen burgers. Door dit uitgangspunt te kiezen wordt de burgergerichtheid verankerd in de Wmo.

³ VWS: ministerie van volksgezondheid, Welzijn en Sport.

OCW: ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

SZW: ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

BZK: ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

VROM: ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

De groepen burgers zijn:

1. De zelfredzame burger.
2. De burger die advies informatie en cliënten ondersteuning nodig heeft.
3. De jeugdige burger.
4. De burger op leeftijd.
5. De economisch en sociaal kwetsbare burger.
6. De burger met een lichamenlijk en / of verstandelijke beperking.
7. De verslaafde en of dakloze burger.

2.5 De samenvattende visie.

De samenvattende visie is:

De Wmo biedt vraaggericht beleid ten aanzien van **P**reventie, **P**articipatie en **P**erspectief wat voor, door en met de burgers wordt ontwikkeld. De betreffende burgers van de Wmo zijn:

1. De zelfredzame burger.
2. De burger die advies informatie en cliënten ondersteuning nodig heeft.
3. De jeugdige burger.
4. De burger op leeftijd.
5. De economisch en sociaal kwetsbare burger.
6. De burger met een lichamenlijk en / of verstandelijke beperking.
7. De verslaafde en of dakloze burger.

HOOFDSTUK 3 Verantwoording, totstandkoming.

3.1 Inleiding.

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe het beleidsplan tot stand komt. De kans is namelijk groot dat op het moment van lezen er druk gewerkt wordt aan het beleidsplan of aan de uitvoering er van. Het proces van voorbereiding tot besluitvorming en uitvoering staat in dit hoofdstuk beschreven. De startnotitie vierjarig beleidsplan koppunt is niet als uitgangspunt genomen voor het definitieve beleidsplan. De startnotitie bood geen praktische handvatten voor de uitwerking van een beleidsplan.

3.2 Beleidsontwikkeling.

De traditionele manier van beleid maken is om op grond van historie, gegevens, ideeën en probleemdefinities van ambtenaren, bestuurders, raadsleden etc. een conceptbeleidsplan te schrijven. Dit concept wordt vervolgens voorgelegd aan organisaties, platforms, etc. De reacties worden van een ambtelijk commentaar voorzien waarna vaststelling en implementatie door het gemeentebestuur volgt.

Onder de Wmo is beleid maken een organisch proces. Samen met burgers, groepen en organisaties, inhakend op initiatieven en ideeën in buurten wijken wordt beleid ontwikkeld. Vanuit de praktijk, procesmatig, wordt tijdens het feitelijk realiseren van een initiatief of een idee, met elkaar (gemeente en burgers) geleerd wat effectieve beleidsontwikkeling betekent.

Ook de manier van verantwoording is nieuw. Voor de Wmo moest het college verantwoording afleggen aan de Raad en het Rijk. Onder de Wmo moet het college daarnaast nog verantwoording afleggen aan de burger. Dit noemt men een horizontale verantwoordingslijn. De verantwoording aan de burger en de Raad gaat met name over de behaalde beleidsresultaten.

3.3 Opzet.

De Wmo draait om burgers. Dit komt tot uitdrukking in de beleidsontwikkeling. In hoofdstuk 2 is al vermeld dat dit terugkomt in het beleidsplan. De burgers en de vraaggerichtheid van de Wmo zijn de uitgangspunten van het beleidsplan. Daarom zijn de prestatievelden vertaald naar groepen burgers en hun vragen.

De verschillende groepen burgers zijn:

- 1 De zelfredzame burger.
- 2 De burger die advies informatie en cliëntenondersteuning⁴ nodig heeft.
- 3 De jeugdige burger (prestatieveld 2 en het gehele jeugdbeleid).
- 4 De burger op leeftijd (75+).
- 5 De burger met een lichamelijk en / of verstandelijke beperking.
- 6 De economisch en sociaal kwetsbare burger.
- 7 De verslaafde en of dakloze burger.

De vraaggerichtheid van het beleidsplan komt tot uitdrukking door per groep te omschrijven:

- 1 Wie zijn de betrokkenen;
- 2 Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.
- 3 Welk antwoord biedt de gemeente nu. Hoe is hier de keuzevrijheid met betrekking tot de activiteiten van maatschappelijke ondersteuning in geregeld.
- 4 Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit. Of indien dit nog niet bekend is; wanneer is de cliëntenparticipatie zoals beschreven in de nota opzet cliënteninspraak voor deze groep is uitgewerkt.
- 5 Welke vragen zijn nog niet beantwoord. Of indien dit nog niet bekend is, wanneer zijn de vragen die nog niet beantwoord zijn bekend. De drie P's (preventie, participatie en perspectief, zie hoofdstuk 2) zijn de invalshoek voor deze vragen. Dit wordt vastgelegd in een bestuursopdracht. De bestuursopdrachten worden vastgesteld door de Raad;
- 6 Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid). Of indien dit nog niet bekend is, wanneer zijn de antwoorden bekend.

⁴ Vrijwilligersbeleid en mantelzorg beleid worden als vormen van cliëntenondersteuning gezien.

- 7 Hoe zorgt de gemeente er voor dat dit bereikt wordt.
- 8 Hoe komt de verantwoording er uit te zien. Of indien dit nog niet bekend is, wanneer is bekend hoe de verantwoording er uit komt te zien.

3.4 Besluitvormingstraject.

De Raad stelt het beleidsplan vast. Het beleidsplan heeft veel onderwerpen. Per onderwerp worden er ingrijpende besluiten genomen over de doelen die we de komende jaren willen bereiken. Dit is te veel om in één keer uit te werken. Om die reden wordt ervoor gekozen om het beleidsplan gefaseerd in te voeren. De basis van het beleidsplan is de inventarisatie en de planning voor de uitvoering. Die worden in ieder geval in 2007 vastgesteld.

3.5 Communicatie.

De groepen burgers komen in de volgende hoofdstukken aan de orde. In elk hoofdstuk worden de vragen van een specifieke groep burgers er uitgelicht. De opzet van het beleidsplan is dat iedereen gelijktijdig op de hoogte is van beleidsvoornemens. Hiervoor liggen een aantal mappen ter inzage. Één map voor het publiek op de leestafel.

Één map voor de Raadsleden in de leeskamer.

Één map voor het college.

Daarnaast wordt alles op internet gepubliceerd. Burgers en bestuurders kunnen zich aanmelden voor een digitale nieuwsbrief waarin de stand van zaken wordt verteld. Uiteraard blijft het vertrouwde communicatiemiddel, de gemeentepagina in de CTR Polderbode, ook in gebruik.

Het gehele proces van ontwikkeling tot besluitvorming ligt voor iedereen ter inzage.

In de bijlage staan:

- alle verslagen van de werkgroepen;
- college voorstellen; hierin staan ook de afwegingen of vragen van burgers meegenomen worden in het beleidplan;
- alle concept beleidstukken (licht oranje papier met een watermerk concept);
- kijkexemplaar van de hoofdstukindelingen (geel papier met een watermerk kijkexemplaar);
- kijkexemplaar van een hoofdstuk. (groen papier met een watermerk kijkexemplaar);
- voor de interne voorbereiding wordt blauw papier met een watermerk intern concept gebruikt.

Wat is een kijkexemplaar

Naar een kijkexemplaar 'mag' alleen gekeken worden. Een kijkexemplaar van de hoofdstukindeling geeft de lezer een goed beeld van een compleet beleidsplan. In het kijkexemplaar van de hoofdstukindeling staan alleen de eerste drie stappen beschreven:

- 1 Wie zijn de betrokkenen;
- 2 Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.
- 3 Welk antwoord biedt de gemeente nu. Hoe is hier de keuzevrijheid met betrekking tot de activiteiten van maatschappelijke ondersteuning in geregeld.

Het is een beschrijving van wat er is. Met dit uitgangspunt gaat de gemeente met de burgers praten. De inhoud komt samen met de burgers tot stand. Uiteindelijk mondt dit uit in een Raadsvoorstel. Het Raadsvoorstel geeft inhoudelijk alles weer wat in het hoofdstuk komt te staan. Zonder de formele aanhef etc. wordt een kijkexemplaar van een hoofdstuk toegevoegd aan de map zodat deze ook in de context van het beleidsplan gelezen kan worden.

Dit is een ingewikkeld verhaal. De verwachting is dat het in de praktijk toch een meerwaarde zal geven. Uiteraard zullen we de reacties peilen van de gebruikers en de werkwijze indien nodig bijstellen.

3.6 Samenvatting.

De ontwikkeling van het beleidsplan gebeurt samen met de burgers. Uitgangspunt is dat er een open communicatie plaats vind. Dit betekent dat iedereen gelijktijdig en vroegtijdig wordt geïnformeerd. Het proces begint het laatste kwartaal van 2007 en loopt door in de jaren er na. Via de CTR Polderbode, de website en een map op de leestafel kan de voortgang van het traject worden gevolgd.

HOOFDSTUK 4 Cliëntenparticipatie.

4.1 Inleiding.

Kenmerkend voor de Wmo is de betrokkenheid van de burger. Uitgangspunt is dat het Rijk randvoorwaarden aangeeft waarbinnen de gemeente haar beleid mag inrichten. Binnen de rijkskaders is het vervolgens aan de gemeente om de ondersteuning optimaal af te stemmen op de behoefte van haar burgers, zorginstellingen en andere lokale partijen. Dit gebeurt in overleg met de burgers. De gemeente legt aan de lokale samenleving verantwoording af. Dit noemt men de horizontale verantwoordingslijn. Het is de eerste keer dat dit model in een nieuwe wet wordt toegepast.

Concreet houdt dit in dat de Wmo twee eisen stelt aan gemeenten, namelijk inspraak en verantwoording. Dit betekent dat gemeenten de burgers en instellingen die betrokken zijn bij de maatschappelijke ondersteuning, betrekken bij het opstellen van beleid en bij de uitvoering daarvan.

4.2 Doel van participatie.

Inspraak is niet nieuw voor de gemeente. Vooral belangenorganisaties weten de weg naar de gemeente goed te vinden. Ook is in de gemeentewet geregeld dat de gemeente verplicht een inspraakverordening moet hebben. Inspraak is in de inspraakverordening Anna Paulowna omschreven als een onderdeel van de voorbereiding en uitvoering van het beleid waarbij de mening van belanghebbenden worden gehoord. Hierdoor is het voor de gemeenteraad mogelijk een goede belangenafweging te maken.

Hoe eerder naar de mening van belanghebbenden wordt gevraagd hoe meer invloed belanghebbenden hebben. De uiteindelijke belangenafweging gebeurt door het college en de gemeenteraad.

4.3 Wettelijk kader.

In de Wmo zijn drie randvoorwaarden voor cliëntenparticipatie en verantwoording opgenomen.

1. Het college betreft burgers vroegtijdig bij de voorbereiding van het beleid ten aanzien van maatschappelijke ondersteuning.
2. De Raad en het college gaan na wat de behoefte van de kleine doelgroepen zijn. Dit is uitgewerkt in paragraaf 7 van dit hoofdstuk)
3. Het college publiceert jaarlijks de resultaten van een tevredenheidsonderzoek. Dit tevredenheidsonderzoek is in overleg met de representatieve organisaties op het gebied van maatschappelijke ondersteuning tot stand gekomen.

Met de Wmo is aansluiting gezocht bij de inspraakverordening die gemeenten hebben.

4.4 Welke inspraak en verantwoording kent Anna Paulowna al.

Inspraak is er al in vele vormen. Met name bij bouwprojecten wordt de mening van de burger gevraagd. Daarnaast hebben belangengroeperingen geregeld overleg met de gemeente.

De volgende belangengroeperingen hebben overleg met de gemeente:

- Gehandicapten platform Anna Paulowna; behartigt de belangen van lichamelijk gehandicapten en chronisch zieken.
- Het seniorenplatform Anna Paulowna behartigt de belangen van de ouderen.
- De jongerenraad Anna Paulowna vertegenwoordigt de jongeren tussen 12 en 25 jaar oud.

Verantwoording legt de gemeente nu ook al af. De belangrijkste documenten hierbij zijn:

- Het **jaarverslag** geeft een overzicht van wat er in het betreffende jaar is gebeurd met een financiële verantwoording.
- Het **burgerjaarverslag** geeft een overzicht over de kwaliteit van onze dienstverlening en de wijze waarop inwoners worden betrokken bij het beleid.
- **Doelmatigheidsonderzoeken** komen voort uit de verplichting om periodiek onderzoek naar de doelmatigheid⁵ en doeltreffendheid⁶ van het door het college gevoerde bestuur te houden.

⁵ Doelmatigheid: het realiseren van prestaties met zo beperkt mogelijke middelen.

⁶ Doeltreffendheid: de mate waarin de beoogde effecten worden bereikt.

4.5 Lokaal of regionale participatie en verantwoording.

De wet maatschappelijke ondersteuning geeft aan dat de gemeente aandacht moet besteden aan maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingsbeleid. Deze onderwerpen worden door de regio gemeente Den Helder opgepakt. De gemeente Den Helder werkt dit in samenspraak met de regio gemeenten uit. Hier heeft de gemeente Anna Paulowna beperkte invloed op. Een lokale invulling van de participatie heeft dan ook minder zin. Regionaal wordt voor deze drie prestatievelden de participatie opgepakt. Voor de overige zes prestatievelden wordt de participatie lokaal opgepakt.

De verantwoording vindt voor alle prestatievelden lokaal plaats. Voorgesteld wordt om de verantwoording te koppelen aan het jaarverslag. Zo past het in het geheel van de planningscyclus die de gemeente heeft. De inhoud van de verantwoording wordt in overleg met de belanghebbenden bepaald.

4.6 Opbouw van de Wmo-adviesraad.

De Wmo-adviesraad zal worden samengesteld uit vertegenwoordigers van de voor de verschillende prestatievelden relevante en representatieve maatschappelijke organisaties. De onderwerpen waarover de adviesraad adviseert komen overeen met (delen van een) prestatieveld of meerdere prestatievelden samengevoegd. De onderwerpen van het beleidsplan zijn:

1. De zelfredzame burger.
2. De burger die advies, informatie en cliëntenondersteuning nodig heeft.
3. De jeugdige burger (prestatieveld 2 en het gehele jeugdbeleid).
4. De burger op leeftijd (75+).
5. De burger met een lichamenlijk en/of verstandelijke beperking.
6. De economisch en sociaal kwetsbare burger.
7. De verslaafde en/of dakloze burger.

Per onderwerp kan de Wmo-adviesraad zich via de vertegenwoordigers van de betreffende maatschappelijke organisaties laten adviseren. Het formele advies aan College en Raad blijft echter de verantwoordelijkheid van de Wmo-adviesraad.”

4.7 Kleine doelgroepen.

In de wet staat dat het college en de Raad zich hebben vergewist van de behoeften van kleine doelgroepen. Hoe doe je dit in de praktijk en wat is klein. Het percentage burgers met een beperking is ten opzichte van het inwoners aantal van de gemeente niet groot. Bij het aandachtsgebied over de individuele voorzieningen bestaat honderd procent van de doelgroep uit mensen met een beperking. De ondersteuning die geregeld wordt in de Wmo gaat voor de (kleine?) doelgroepen die dit zelf niet kunnen. Voorgesteld wordt om zelf de kleine doelgroepen te benoemen die van belang zijn voor het onderwerp dat op de agenda staat.

De burgers en belangenbehartigers in Anna Paulowna worden gevraagd om hier aanvullingen op te geven. Deze kleine doelgroepen worden uitgenodigd om zitting te nemen in een Wmo adviesraad.

Het gehandicapten Platform Anna Paulowna (GPA) wordt gevraagd om te participeren bij alle onderwerpen.

4.8 Rechten van de Wmo-adviesraad.

Een Wmo-adviesraad heeft het recht om:

- Gevraagd en ongevraagd advies te geven op het terrein van de Wmo en de aanverwante onderwerpen.
- Inzage in alle relevante stukken.
- De ongevraagde adviezen worden binnen drie weken na ontvangst in het college behandeld.
- De ongevraagde en gevraagde adviezen worden voorzien van een ambtelijke reactie bijgevoegd aan het beleidstuk.

In de ambtelijke reactie wordt gemotiveerd geadviseerd aan het college om een advies van de Wmo-adviesraad al dan niet over te nemen.

4.9 Vergoeding Wmo-adviesraad.

De Wmo-adviesraad is vrijwilligers werk. Hiervoor wordt dan ook geen vergoeding gegeven.

Deelnemers kunnen wel kosten maken zoals reiskosten, telefoonkosten en kopieerkosten. Voorgesteld wordt om een vastgesteld bedrag van €15,- per persoon per vergadering voor gemaakte onkosten te vergoeden.

Vanuit het landelijke cliënten- en consumentenplatform wordt aangedrongen op een scholingsbudget voor de adviesraad. Zo kunnen zij zich bekwamen in het debatteren en de inhoudelijke materie. Het doel van cliëntenparticipatie in Anna Paulowna is om de mening van betrokkene te horen. Het gaat hierbij niet om een sparringpartner van het bestuur dan wel ambtenaar te vinden, maar om te horen wat er leeft bij de gebruiker. Waar loopt of denkt de gebruiker tegen aan te gaan lopen bij het voorgestelde beleid. Wat wil de gebruiker nu graag geregeld zien om zijn dagelijks leven gemakkelijker te maken. Hiervoor is ons inziens geen cursus nodig. Vooralsnog wordt hier geen geld voor vrij gemaakt.

4.10 Overgangperiode.

Op dit ogenblik is de cliëntenparticipatie onder de Wmo nog niet geregeld. Toch worden er beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften ontwikkeld. De definitieve invulling van de inspraak, beleidsvoornemens op het terrein van de individuele voorzieningen wordt maandelijks besproken met een afvaardiging van het Gehandicaptenplatform Anna Paulowna en het seniorenplatform.

4.11 Verantwoording afleggen aan de burgers.

Wat in de verantwoording komt wordt in overleg met de burgers bepaald. Daarnaast schrijft de minister een deel voor wat de gemeente moet verantwoorden.

In paragraaf 4.4 staat beschreven welke vormen van verantwoording de gemeente al kent. De verantwoording van de Wmo gaat over de doelen die al dan niet gehaald zijn. Dit sluit aan bij het jaarverslag van de gemeente. De verantwoording wordt dan ook aan het jaarverslag gekoppeld.

4.12 Samenvatting.

Cliëntenparticipatie is een onderdeel van de voorbereiding en uitvoering van het beleid waarbij de mening van belanghebbenden worden gevraagd. Verantwoording is een onderdeel van de evaluatie van het beleid. Vaak is dit aanleiding voor aangepast of nieuw beleid. Inspraak en verantwoording zijn niet nieuw voor de gemeente. De hoofdstukken van het beleidsplan zijn gerangschikt naar groepen burgers. Het eerste item dat aan bod komt in een hoofdstuk is wie de betrokkenen zijn. De Wmo-adviesraad wordt een afspiegeling van de doelgroep. Indien het wenselijk is dat er specifieke doelgroepen aan de Wmo-adviesraad worden toegevoegd gebeurt dit. Voor de verantwoording wordt aangesloten bij het jaarverslag.

HOOFDSTUK 5 De zelfredzame burger.

5.1 Inleiding.

In dit hoofdstuk staat de zelfredzame burger centraal. Zelfredzaam is betrekkelijk. Zelfs Robinson Crusoe had andere mensen nodig om op zijn eiland te overleven. Ook de zelfredzame burger van vandaag heeft anderen nodig om te (over)leven. Dit hoofdstuk gaat over die mensen die zelf hun ondersteuning kunnen regelen. In dit hoofdstuk staan de voorzieningen en sociale verbanden van Anna Paulowna centraal. De insteek is om deze zo hoog mogelijk te houden dan wel te maken.

5.2 Wie zijn de betrokkenen.

Anna Paulowna kent 14.022⁷ inwoners. Het merendeel is in min of meerdere mate zelfredzaam. De gemeente Anna Paulowna is een echte plattelandsgemeente. Er zijn vijf kernen met elk hun eigen geschiedenis. De vijf kernen zijn:

- Anna Paulowna;
- Breezand;
- Spoorbuurt;
- Van Ewijcksluis;
- Wieringerwaard;

Daarnaast zijn er de personen die buiten deze kernen wonen. Deze personen vormen de zesde groep. Deze zes betrokken groepen hebben zo hun specifieke vragen.

5.3 Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.

De inwoners van de gemeente Anna Paulowna vragen om een zo goed mogelijk voorzieningenniveau om prettig en veilig te kunnen wonen, sporten, recreëren en samen te zijn. De randvoorwaarden hiervoor zijn:

- een woning die aansluit bij de wensen en behoeften van de bewoner;
- winkels voor de eerste levensbehoefte;
- huis- en tandarts in de buurt;
- goede sportvoorzieningen in de buurt;
- goed openbaar vervoer;
- welzijnsinstellingen in de buurt die aansluiten bij de behoefte van de bewoners (bijvoorbeeld een peuterspeelzaal voor bewoners met jonge kinderen en een wijksteunpunt voor de bewoner op leeftijd).

Het op niveau houden van voorzieningen geldt niet alleen voor de tastbare zaken waar we elke dag mee te maken hebben maar ook met de zaken die voor veel burgers onzichtbaar zijn zoals bijvoorbeeld het gezondheidsbeleid en preventie beleid.

5.4 Welk antwoord biedt de gemeente nu.

De gemeente heeft het gewenste voorzieningenniveau in een aantal beleidsplannen vastgelegd. Deze worden hieronder kort samengevat.

Regionale woonvisie

Uitgangspunt bij de regionale woonvisie voor alle gemeenten in de Noord-Kop is het creëren van een prettig, leefbaar en kwalitatief hoogwaardig woonklimaat voor alle huidige én toekomstige inwoners van de Noord-Kop. In de Kop van Noord-Holland moeten jong en oud, rijk en arm, starters, zorgvragers, alleenstaanden en gezinnen op een prettige manier kunnen wonen. Het is van belang om voor nu én de toekomst te investeren in de kwaliteit van het wonen in de Kop van Noord-Holland. De regionale woonvisie zal daarbij een kader bieden voor de woningbouwontwikkeling in de komende jaren. Daarbij gaat het uiteraard niet alleen om uitbreiding en ontwikkeling. Wonen is immers meer dan alleen stenen stapelen en huizen produceren. Het gaat dus ook over leefbaarheid, de huisvesting

⁷ Per 31 december 2006.

van ouderen en zorgvragers met een specifieke behoefte aan welzijn en zorg, en kwaliteitsimpulsen in de bestaande woningvoorraad (herstructurering). In de lokale woonvisie wordt dit verder uitgewerkt.

Nota lokaal gezondheidsbeleid

De gemeente Anna Paulowna heeft op grond van de Wet collectieve preventie volksgezondheid (Wcpv) en de Gemeentewet een aantal taken op het gebied van de gezondheid van inwoners. Vijf speerpunten zijn voor de komende jaren tot en met 2010 beschreven, namelijk roken, overgewicht, depressie, alcohol en diabetes. In de nota staan met betrekking tot de verschillende prioriteiten een groot aantal doelstellingen geformuleerd. Deze doelstellingen zijn uitgewerkt in concrete activiteiten die grotendeels regionaal en deels lokaal worden opgepakt. De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) concludeert in haar onderzoek dat de openbare gezondheidszorg de afgelopen tien jaar merkbaar is verbeterd.

Vanuit Lokaal gezondheidsbeleid is ook de link gelegd naar sport en bewegen. Vanuit het Breedtesport- en BOS-project⁸ worden concrete activiteiten en beweegarrangementen aangeboden die onder andere in het kader van achterstand-bestrijding-en beweegarmoede worden aangeboden. Zowel de sportverenigingen, jeugdverenigingen als onderwijsinstellingen worden zoveel mogelijk betrokken bij de uitvoering van de projecten. Jaarlijks wordt geëvalueerd en indien noodzakelijk vindt er bijstelling plaats.

Cultuurnota 2007-2010 'Verbeeld en verbonden'

In de gemeente Anna Paulowna is voor de periode 2007-2010 een cultuurnota vastgesteld. Deze nota is tot stand gekomen in samenspraak met onder andere verenigingen, kunstenaars en instellingen. In de nota staat naast provinciaal kader ook de culturele infrastructuur beschreven. Verschillende thema's zoals beeldende kunst, bibliotheek, jeugd en jongeren in combinatie met cultuureducatie en podiumkunsten worden benoemd.

In de meerjarenbegroting is voor de periode tot en met 2010 een bedrag opgenomen om de kunstcollectie kwalitatief op peil te houden. Tevens zal de gemeente daar waar mogelijk zich inzetten om bestaande lokaties zo lang mogelijk te behouden voor het sociaal-, cultureel en welzijnswerk. Ook heeft de gemeente vastgesteld dat voor de komende jaren subsidie beschikbaar komt voor activiteiten op het gebied van kunst en cultuur die bijdragen tot aanwas van nieuwe leden en/of doelgroepen zoals jongeren.

Voor de nieuwe initiatieven op het gebied van kunst in de openbare ruimtes is vastgesteld dat bij bouwprojecten van openbare ruimtes, gemeenschappelijke voorzieningen en/of grootschalige woningbouwprojecten (van gemeente en projectontwikkelaars) een 1% regeling van de bouwsom af te sluiten, waarbij een maximum van €50.000 van kracht is.

Nota educatie

Hoofdpijnen van het beleid zijn:

- * het educatieaanbod wordt ingezet als aanvullende en ondersteunende component voor de beleidsvelden Jeugdbeleid, Welzijnsbeleid, Ouderenbeleid, Maatschappelijke ondersteuning, arbeidsmarktbeleid en lokaal onderwijs beleid;
- * het educatieaanbod bestaat uit: Sociale redzaamheid, Breed maatschappelijk functioneren Vmbo-Theoretisch leerweg, Havo en Vwo korte cursussen en Innovatie;
- * de eigen bijdrage van de cursist wordt gedifferentieerd naar doelgroep en de hoogte hangt af van de mate van relevantie voor het maatschappelijk functioneren en persoonlijke ontplooiing;

Bouw van nieuwe scholen

In mei 2005 heeft het college voorgesteld om te zorgen voor nieuwe of vernieuwde huisvesting voor alle basisscholen in de gemeente Anna Paulowna. De Raad heeft het advies overgenomen en besloten nieuwbouw te realiseren voor de twee scholen in Breezand; nieuwbouw te realiseren in

⁸ Breedtesport: alle sport die niet-professioneel en niet op topsportniveau wordt beoefend.
BOS-project: stimulans voor samenwerking buurt, onderwijs en sport.

Anna Paulowna in de vorm van een Brede school en nieuwbouw te realiseren voor de school in Wieringerwaard. Ook stelt de nota voor de beide bestaande schoolgebouwen uit te breiden van de openbare basisschool De Meerpaal en rooms-katholieke basisschool in De Spoorbuurt.

Uitgangspunten bij de ontwikkeling zijn:

- * Gelijkwaardigheid van schoolgebouwen: ieder schoolgebouw heeft haar eigen unieke karakter, maar qua faciliteiten zijn de zeven accommodaties gelijkwaardig aan elkaar en beschikken allemaal over 'min of meer' hetzelfde voorzieningenniveau.
- * Iedere woonkern krijgt/heeft een school; een scholencomplex of brede school die aansluit bij de behoefte van de leerlingen, hun ouders en bevolking van de woonkern.

Sport

De gemeente wil door middel van sport een positieve bijdrage leveren aan samenhang, integratie, participatie en gezondheid in de samenleving. Belangrijke uitgangspunten hierbij zijn dat:

- * De gemeente haar inwoners zo goed mogelijk zal stimuleren om te sporten, dan wel deel te nemen aan sportactiviteiten.
- * De sport c.q. sportactiviteiten echter wel voldoende en op verantwoorde wijze aangeboden dienen te worden.
- * Belangstellenden een redelijke eigen bijdrage leveren.
- * De gemeente in zowel de voorbereidende als in de uitvoerende zin, daar waar het nodig is, stimulerend en/of ondersteunend zal optreden en hanteert hiermee een actief sportbeleid.

Deze uitgangspunten zijn vertaald naar de volgende beleidsdoelstellingen.

Stimulering sport

In de gemeente Anna Paulowna (en in de regio) is dit uitgewerkt in onder andere het Breedtesport- en het Bosproject. Deze projecten lopen door tot en met eind 2010 en zijn opgenomen in de meerjaren begroting. De projecten dragen bij aan een goede motorische sociale en mentale ontwikkeling van kinderen, dragen bij aan gezonde levensstijl van burgers, zorgen voor maatschappelijke participatie en verbondenheid en bieden een scala van aantrekkelijke vrijetijds mogelijkheden. De uitvoering van deze projecten worden, onder regie van de gemeente, verzorgd door Sportservice Schagen.

Accommodaties

De 'Inventarisatie sportaccommodaties' is aangepast. Wijzigingen in eigendomsituaties zijn verwerkt. Bij een drietal sportaccommodaties (twee zwembaden en Dorpshuis Veerburg) vindt momenteel een onderzoek plaats m.b.t. de toekomst van deze sportaccommodaties in Anna Paulowna, waarvan er twee eigendom zijn van de gemeente. In hoeverre is het verantwoord om bepaalde werkzaamheden en verplichtingen nog door een vrijwillig bestuur te laten uitvoeren in het licht van bestaande wet- en regelgeving. Ook is het interessant om de kosten per tak van sport en de gemeentelijke bijdrage daarin eens nauwkeurig in beeld te brengen. Dit resulteert in een aantal afzonderlijke voorstellen die recht doen aan de uitgangspunten van het sportbeleid.

Subsidiebeleid

Leefbaarheid in de wijk en toegankelijkheid van voorzieningen zijn belangrijke elementen waarin de gemeente een ondersteunende en/of faciliterende rol kan spelen. Met het huidige subsidiebeleid en de daaraan gekoppelde budgetten onderschrijft de gemeente dat zij voorwaardenscheppend en stimulerend wil zijn. De gemeente draagt bij in het voor mensen beter geschikt en toegankelijk maken van sport- en spelvoorzieningen, het sportaanbod bij verenigingen en de ontwikkeling van verschillende sportactiviteiten bij verenigingen, scholen etc. Het subsidiebeleid voor de sportsector wordt onder de loep genomen. Deze actie vindt plaats nadat de acties vermeld onder accommodaties zijn afgerond.

Vrijwilligersbeleid

In december 2006 is de rapportage van het onderzoek vrijwilligerswerk ontvangen. In 2007 is hier een vervolg project op geweest (zie hoofdstuk 6 C vrijwilligerswerk). De analyse van de rapportage dient opgenomen te worden in de nota vrijwilligerswerk.

Bibliotheek vernieuwing

De informatieve, educatieve en culturele dimensies van het bibliotheekwerk zijn al bekend en uitgewerkt. Met de Wmo heeft de bibliotheek de kans ook haar maatschappelijke dimensie meer nadruk te geven. Met de Wmo heeft de bibliotheek de kans ook haar maatschappelijke dimensie meer nadruk te geven. De bibliotheek met zijn evenwichtige collectie, deskundig personeel, goed uitgerust gebouw en solide netwerken is er niet voor zichzelf, maar voor de samenleving. De nieuwe rol die de bibliotheek in de samenleving gaat innemen gaat sluiten bij de gedachte van de Wmo. Daarnaast staat de bibliotheek voor de uitdaging om door een andere huisvesting efficiënter en breder de burgers te bedienen. In de komende beleidsnotities over de herstructurering wordt hier op in gegaan.

5.5 Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.

De participatie wordt opgehangen aan de zes groepen (zie paragraaf 5.2) die er zijn. In 2008 gaan we dit hoofdstuk uitwerken. De cliëntenparticipatie komt dan ook aan bod.

5.6 Welke vragen zijn nog niet beantwoord.

De lokale woonvisie is in de maak. In 2007 is een voorzichtige start gemaakt met het ontwikkelen van een brede visie op de wijksteunpunten. Beide nota's worden in ieder geval uitgewerkt. De sociale verbanden zijn indirect al wel benoemd. Met name bij de sport- en cultuurnota spelen sociale verbanden een rol. Dit zijn georganiseerde sociale verbanden. De niet georganiseerde sociale verbanden zijn net zo belangrijk. Dit is ook een aandachtspunt voor dit beleidsplan.

5.7 Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).

De uitwerking volgt nadat is vastgesteld met welke ontbrekende vragen de gemeente verder zal gaan. Hier wordt dan een planning op gemaakt.

5.8 Hoe komt de verantwoording er uit te zien.

De uitwerking hiervan volgt in 2008.

HOOFDSTUK 6 De burger die advies informatie en cliënten ondersteuning nodig heeft.

6.1 Inleiding.

Één van de neven doelen van de Wmo is om er voor te zorgen dat klanten niet bij vele loketten langs moet gaan met hetzelfde verhaal. In dit hoofdstuk staat advies, informatie en cliëntenondersteuning centraal. Twee specifieke doelgroepen worden apart benoemd. Dit zijn de doelgroepen mantelzorgers en vrijwilligers, die in deelhoofdstukken terugkomen. De overige cliëntenondersteuning komt aan bod bij de hoofdstukken 7 tot en met 11. Hier wordt de cliëntenondersteuning gekoppeld aan de betreffende doelgroep. De nadruk komt in dit hoofdstuk op informatie en advies te liggen.

Definities

Informatie is het verstrekken van kennis of inzicht.

Advies is datgene wat men tegen een ander zegt om hem te helpen. Dit gaat dus verder dan informatie verstrekken. Nog verder gaat cliëntenondersteuning.

Cliëntenondersteuning betreft de ondersteuning van een cliënt bij het maken van een keuze of het oplossen van een probleem. Cliëntenondersteuning heeft de regieversterking van de cliënt (en zijn omgeving) tot doel, ten einde de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie te bevorderen. Dit kan informatie en advies, maar vooral ook uitgebreide vraagverheldering en kortdurende ondersteuning bij keuzes op diverse levensterreinen omvatten. Cliëntenondersteuning richt zich op ondersteuning en oplossingen op lokaal niveau met gebruikmaking van sociale verbanden.”

6.2 Wie zijn de betrokkenen.

De betrokkenen zijn de burgers van Anna Paulowna die op de één of andere manier te maken krijgen met de behoefte aan informatie, advies en/of ondersteuning. Niet alleen diegene die zelf ondersteuning nodig hebben zijn de betrokkenen maar ook hun familieleden, vrienden, kennissen en burens. Het aanbod van informatie en advies moet zo laagdrempelig mogelijk zijn om een zo groot mogelijk bereik te hebben.

6.3 Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.

De vragen die onze inwoners hebben zijn heel divers en kunnen betrekking hebben op het volledige terrein van wonen, welzijn en zorg. Omdat antwoorden op dit moment niet op een plaats gebundeld zijn, worden de inwoners geconfronteerd met diverse loketten van en in verschillende organisaties.

Wensen die ten grondslag lagen aan de ontwikkeling van de Wmo zijn;

- tegen gaan van versnippering;
- de vraag maar bij één loket hoeven stellen;
- betere samenwerking tussen de ketenpartners van welzijn en zorg;
- helderheid voor de burger waar hij/zij moet zijn.

Deze [doelstellingen](#) gelden niet alleen voor de [Wmo](#) maar voor alle dienstverlening van de overheid. Op vele terreinen denkt de (lokale)overheid hier over na.

De (Rijks)overheid heeft ook een [ambitieuze](#) elektronische [doelstelling](#). Veel van de dienstverlening moet in de nabije toekomst via internet af te handelen zijn. Ook zijn er eisen gesteld aan de toegankelijkheid van internet. [Ook deze doelstelling vertaalt de gemeente naar beleid.](#)

6.4 Welk antwoord biedt de gemeente nu.

loketten

Binnen de gemeente speelt ook al een lange tijd de wens om één centrale balie te hebben. Binnen de gemeente is de centrale balie het aanspreekpunt voor de burger. De [centrale](#) balie is het middel bij uitstek om verkokering binnen de gemeente een halt toe te roepen en integraal werken mogelijk te maken.

Per 1 januari 2007 is het [Wmo](#) loket geopend. Dit is het zogenaamde [Wmo-Koppuntloket](#). Daarnaast is ook een begin gemaakt met de implementatie van de centrale balie, de zogenaamde [gemeentebalie](#). De [gemeentebalie](#) is een groeimodel. Uiteindelijk zal het [Wmo-Koppuntloket](#) opgaan in de [gemeentebalie](#). Alle diensten die in de [Wmo](#)-balie ([Wmo-Koppuntloket](#) of [gemeentebalie](#)) zullen laagdrempelig zijn.

De samenwerking met instanties die advies, informatie en cliëntenondersteuning bieden, die niet in het gemeentehuis [zijn gehuisvest](#) zal ook verbeteren. Regionaal [wordt](#) dit [opgepakt](#) waarbij een lokale invulling altijd mogelijk blijft. Wat de invloed is van het nieuwe gemeentehuis op samenwerking met partners is nog niet bekend. [Dit zal de komende periode verder worden uitgewerkt.](#)

internet

De gemeente Anna Paulowna heeft sinds halverwege 2007 een nieuwe website. Op de website staan producten die de gemeente levert. Een deel van de producten kan digitaal worden afgenomen. Dit zal de komende jaren [in aantal](#) toenemen.

6.5 Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.

De klanten zijn alle burgers van Anna Paulowna. Voor de [gemeentebalie](#) en internet worden enquêtes gehouden om de tevredenheid te meten. Voor het [Wmo-koppuntloket](#) wordt dit nog niet gedaan. Afhankelijk hoe snel de integratie van het [Wmo-koppuntloket](#) met de [gemeentebalie](#) gaat wordt dit onderzoek samengevoegd of vindt er een apart onderzoek plaats.

Specifieke [vraagstukken en mogelijke hiaten](#) worden voorgelegd aan de [Wmo](#)-adviesraad die hier bij betrokken [wordt](#).

6.6 Welke vragen zijn nog niet beantwoord.

[Op een aantal vragen geven de huidige loketinvulling, centrale balie en website van de gemeente al een antwoord. Samen met de Wmo-adviesraad en andere betrokkenen zullen de nog openstaande vragen en wensen t.a.v. informatieverstrekking worden geïnventariseerd.](#)

De samenwerking met de partners op het terrein van advies, informatie en cliëntenondersteuning [stond](#) al in 2007 [gepland om](#) regionaal [te](#) worden opgepakt. Dit is door drukke werkzaamheden [nog](#) niet [gerealiseerd](#). Begin 2008 wordt dit regionaal opgepakt.

HOOFDSTUK 6A De burger die individuele voorzieningen nodig heeft.

6a.1 Inleiding.

Binnen de cliëntenondersteuning worden drie specifieke doelgroepen apart benaderd. Dit zijn de mensen die een individuele voorziening nodig hebben, mantelzorgers en vrijwilligers. In dit deel hoofdstuk wordt ingegaan op de mensen die een individuele voorziening nodig hebben. Individuele voorzieningen zijn:

- hulp bij het huishouden;
- woningaanpassingen;
- vervoersvoorzieningen;
- rolstoelen;
- gehandicapten parkeerkaart;
- gehandicapten parkeerplaats;
- bijzondere bijstand⁹.

6a.2 Wie zijn de betrokkenen.

In Anna Paulowna hebben een vijfhonderdtal mensen een voorziening in het kader van de Wmo. Daarnaast zijn er 90 mensen die gebruik maken van het leerlingenvervoer. Al deze mensen hebben een voorziening gekregen nadat een indicatie is afgegeven.

6a.3 Welke beleid heeft de gemeente nu (in ontwikkeling).

De cliëntenondersteuning voor de individuele voorzieningen betreft het indiceren voor voorzieningen.

De gemeente vraagt de indicaties nu nog op bij andere instellingen. De indicaties worden afgegeven op basis van vastgesteld beleid. Hierdoor is uniformiteit gegarandeerd. De consultants volgen in 2007 cursussen om zelf te kunnen indiceren. Ook daarbij is het vastgesteld beleid het uitgangspunt. Nu indiceren ze al een deel van de Wmo-voorzieningen, namelijk de voormalig Wvg-voorzieningen (Wet voorzieningen gehandicapten). In 2008 komt daar de indicatie van (leerlingen)vervoersvoorziening en hulp bij het huishouden bij. Zoveel mogelijk worden de indicaties bij de klant thuis uitgevoerd.

Aanvragen kan telefonisch bij de gemeentebalie. Hier wordt ook de informatie verstrekt over de voorziening en de procedure om de voorziening aan te vragen. De medewerkster van de balie maakt met de klant een afspraak wanneer de consultant langs komt. De bedoeling is dat de consultant (indien mogelijk) het werkproces in één keer afhandelt (tot en met een beschikking). Hierdoor wordt de afhandeltermijn bekort en is de consultant minder tijd kwijt met het steeds weer opstarten van deelwerkprocessen.

waarborgen voor de klant

De consultant is (straks) een gekwalificeerde adviseur. Toch mag hij/zij op medische gronden geen aanvraag afwijzen. Dit kan alleen een arts. Aan een dergelijke afwijzing zal daarom altijd een verklaring van een arts ten grondslag liggen.

Ook indien de klant (het op inhoudelijke gronden) niet eens is met de indicatie zal altijd een second opinion worden opgevraagd bij een arts. Op deze manier is de rechtszekerheid gewaarborgd voor de klant. Deze regelingen gelden in 2007 overigens ook al.

6a.4 Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.

De insteek van het beleid is voortgekomen vanuit de wens om als organisatie steeds de bedrijfsvoering en het te leveren produkt te verbeteren. Hierdoor is in het verleden op de traditionele manier het beleid ontwikkeld (zie ook hoofdstuk 3.2). Vanuit de organisatie komt een beleidsstuk, dat vervolgens wordt voorgelegd voor een advies aan het gehandicapten platform Anna Paulowna, dat gezien wordt als een vertegenwoordiger van de doelgroep. Het gehandicaptenplatform Anna Paulowna (GPA) en het seniorenplatform wordt om advies gevraagd over dit onderwerp.

⁹ Bijzondere bijstand valt onder de Wet werk en bijstand (WWB). De Intergemeentelijke sociale dienst in Schagen voert de WWB uit. Aanvragen bijzondere bijstand kunnen ook in het gemeentehuis worden gedaan.

6a.5 Welke vragen zijn nog niet beantwoord.

De kaders van het beleid zijn [in concept gereed](#). De definitieve invulling moet nog plaats vinden. Dit wordt samen met het GPA en het seniorenplatform uitgewerkt.

6a.6 Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).

[De uitwerking volgt nadat is vastgesteld met welke ontbrekende vragen de gemeente verder zal gaan.](#)
[Hier wordt dan een planning op gemaakt.](#)

6a.7 Hoe komt de verantwoording er uit te zien.

[De uitwerking hiervan volgt in 2008.](#)

HOOFDSTUK 6B De burger die mantelzorg verleent.

6B.1 Inleiding.

In dit deel hoofdstuk wordt ingegaan op [de tweede specifieke doelgroep](#): de mantelzorger. Mantelzorg betekent: de hulp bij het dagelijks functioneren, die vrijwillig en onbetaald wordt verleend aan personen uit het sociale netwerk die door welke oorzaak dan ook vrij ernstige fysieke, verstandelijke of psychische beperkingen hebben.¹⁰ [Als kanttekening bij het “vrijwillig” hoort zeker dat je hiervoor niet kiest, maar dat het je overkomt.](#) Dit beleidsterrein is niet geheel nieuw voor de gemeente. In mei 2006 heeft de gemeente een notitie mantelzorg vastgesteld. Hierin zijn 14 beleidsaanbevelingen gedaan. Ook is er een mantelzorgdag georganiseerd. Dit is gedaan met het oog op de komst van de [Wmo](#). In het invoeringsjaar is het op het front van het mantelzorgbeleid stil geweest. Gekozen is om de subsidierelatie die het Zorgkantoor had in het kader van mantelzorg [met het mantelzorgsteunpunt](#) in 2007 voort te zetten. Nieuw beleid is nog niet ontwikkeld.

6B.2 Wie zijn de betrokkenen.¹¹

[Het is nog niet duidelijk hoeveel mantelzorgers er in de gemeente Anna Paulowna actief zijn. Om toch enigszins een inschatting te kunnen maken wordt uitgegaan van landelijke kengetallen.](#)

In Nederland is 6 procent van de bevolking van 18 jaar en ouder is mantelzorger. In de Kop van Noord-Holland is dit zelfs 8,6 procent. [Als je dit vertaald naar de inwoners van onze gemeente, dan is de schatting dat er in Anna Paulowna 840 mantelzorgers zijn die meer dan 8 uur in de week en meer dan 3 maanden achter elkaar mantelzorger zijn. De doelgroep is echter moeilijk bereikbaar. Dit komt mede omdat de doelgroep zich vaak niet herkent als mantelzorger. Ze vinden het gewoon wat ze doen en hangen daar niet het “label” mantelzorg aan.](#)

6B.3 Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben en welke antwoorden biedt de gemeente.

In 2006 heeft de gemeente een notitie mantelzorgbeleid ontwikkeld waarin een zeer uitgebreide en sterke rol voor de gemeente was weggelegd (zie bijlage 6BI). [Dit beleid is niet verder uitontwikkeld omdat op een vrij laat tijdstip duidelijkheid is gekregen welke budgetten over zijn gegaan naar de gemeente. Een deel van de mantelzorggelden is naar de individuele gemeente overgegaan. Een ander deel is naar de gemeente gegaan waar de mantelzorgorganisatie \(statutair\) is gevestigd. De gemeente Den Helder, Alkmaar en Almere ontvangt deze gelden als vestigingsgemeente. De gemeente Den Helder en Alkmaar hebben de regionale mantelzorgorganisaties gesubsidieerd. Dit zijn: het steunpunt mantelzorg \(Omring\), de mantelzorgmakelaar. Deze bieden de volgende dienstverlening:](#)

Het Steunpunt mantelzorg

- is een aanspreekpunt voor alle mantelzorgers, hulpverleners en andere betrokkenen: biedt informatie, emotionele en praktische ondersteuning;
- is vanuit het landelijke netwerk de organisatie die opkomt voor de positie van de mantelzorgers, fungeert als wegwijzer op het gebied van mantelzorg;
- bemiddelt bij de inzet van vrijwilligers en bewaakt het regionale aanbod aan mantelzorgondersteuning, signaleert witte plekken en onderneemt hierop zonnig actie;
- organiseert themabijeenkomsten voor mantelzorgers (de zgn. mantelzorgsalon) en activiteiten op de Dag van de mantelzorg.

Met opmaak: Links, Inspringing: Links: 0 cm, Met opsommingstekens + Niveau: 1 + Uitgelijnd op: 0,63 cm + Tab na: 1,27 cm + Inspringen op: 1,27 cm, Tabs: 0,63 cm, Tab weergeven + Niet op 1,27 cm

¹⁰ Definitie Sociaal Cultureel Planbureau, 2003.

¹¹ Notitie mantelzorg 2006.

De Mantelzorgmakelaar

- neemt allerlei regeltaken van de mantelzorger tijdelijk over,
- bemiddelt en informeert bij instanties en werkgevers voor mantelzorgers die specifieke regeltaken overgenomen willen zien,
- biedt hulp bij het doen van aanvragen, het indienen van klachten en het op orde stellen van financiën.

[De gemeente Almere weigert vooralsnog geld over te maken naar onze regionale mantelzorgorganisaties. Dit gaat om de volgende projecten van Humanitas:](#)

← — — Met opmaak: Links

Het project Vrijwillige thuiszorg van Humanitas

zet vaste vrijwilligers in die regelmatig op bezoek gaan bij chronisch zieken, ouderen of gehandicapten, waardoor ook de mantelzorger kan worden ontlast.

De Familievertrouwenspersoon richt zich specifiek op familieleden en/of direct betrokkenen van mensen met psychiatrische problemen en zorgt voor :

- hulp en informatieverstrekking vooral op de geestelijke gezondheidszorg,
- voorlichting en communicatieverbetering tussen familie van psychiatrische patiënten en de GGZ.

De Familievertrouwenspersoon werd tot 2007 gefinancierd vanuit de AWBZ-gelden voor collectieve preventie GGZ. In 2007 ontvingen de gemeenten voor het eerst hiervoor een budget (hoewel aanzienlijk minder dan nodig om alle GGZ activiteiten op dit terrein te kunnen financieren). Het zorgkantoor was in 2007 bereid het totale activiteitenpakket van de GGZ te blijven bekostigen, mits de gemeenten in de Kop hiervoor hun budget als cofinanciering zouden inzetten. De gemeenten toonden zich hiertoe bereid. In 2008 komt de financiering vanuit het Zorgkantoor definitief ten einde.

De gemeenten maakt eind 2007 de [keuzes](#).

Het Maatjesproject van de GGZ, dat zich richt op de inzet van vrijwilligers voor mensen met psychische problematiek maakt ook onderdeel uit van het aanbod collectieve preventie.

Regionale ontwikkelingen.

De gemeente Den Helder [heeft](#) het project “Naar een basispakket mantelzorgondersteuning gemeente Den Helder” ontwikkeld. De provincie NH heeft subsidie verleend voor de uitvoering voor dit project dat zal worden uitgevoerd door de zorginstelling Omring.

Doelstellingen van het project zijn:

- Het formuleren van een basispakket mantelzorgondersteuning op basis van de geïnventariseerde knelpunten en behoeften van mantelzorgers en het huidige ondersteuningsaanbod.
- De bekendheid van het begrip mantelzorg, respijtzorg, vrijwilliger en het belang van ondersteuning vergroten bij burgers, mantelzorgers, zorg- belangen- en welzijnsorganisaties en de gemeente.
- Mantelzorgers kunnen voor informatie, advies, ondersteuning en doorverwijzing terecht in het zorgloket van de eigen gemeentewijzer of op een spreekuur bij het Steunpunt mantelzorg.
- Opzetten van een organisatiestructuur waarin het basispakket mantelzorgondersteuning verder ontwikkeld kan worden.

In navolging van de gemeente Den Helder [kijken de regiogemeenten of zij bij dit project kunnen aansluiten. Voor het eind van dit jaar beslist het college hierover.](#)

6B.4 Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.

De cliëntenparticipatie is zeer lastig te regelen via de direct betrokkenen. De gemeente bereikt de doelgroep (nog) niet. [Om die reden zal naast gebruikmaking van de expertise van de organisaties op dit terrein, ook het seniorenplatform een belangrijke bijdrage kunnen omdat organisaties als Zonnebloem en Rode Kruis ook vragen op dit terrein kunnen signaleren.](#)

6B.5 Welke vragen zijn nog niet beantwoord.

Het grootste probleem waar de gemeente tegenaan loopt is dat de gemeente de mantelzorgers niet kan bereiken. Dit betekent dat het niet mogelijk is om de beleidsvoornemens te bespreken met de doelgroep. Hierdoor weten wij niet of er draagvlak voor de beleidsaanbevelingen die in 2006 gedaan zijn. [Ook zal het effect van het beleid laag zijn indien de mantelzorger niet bereikt wordt.](#)

6B.6 Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).

In 2008 zullen voorstellen komen om de doelgroep beter te bereiken. [Hierbij zal indien mogelijk aansluiting worden gezocht bij het project van Den Helder "Naar een basispakket mantelzorgondersteuning gemeente Den Helder".](#)

6B.7 Hoe komt de verantwoording er uit te zien.

N.v.t. uitwerking volgt in 2008.

HOOFDSTUK 6C De burger die vrijwilligerswerk verricht.

6C.1 Inleiding.

In dit deel hoofdstuk wordt ingegaan op de [derde groep, de](#) vrijwilliger.

Vrijwilligerswerk is het geheel van activiteiten [dat](#) uitgevoerd [wordt](#)

- door een vrijwilliger,
- zonder vergoeding,
- met een maatschappelijk doel en voor anderen, hetzij individuen, groepen of de samenleving in haar geheel (maar zonder familieband),
- binnen een organisatie, met of zonder rechtspersoonlijkheid.

Vrijwilligerswerk wordt steeds belangrijker in onze samenleving. Anna Paulowna kent veel vrijwilligers. Dit komt door het rijke verenigingsleven dat hier in de polder is. Vrijwilligers concentreren zich op hulpvragen die moeilijk of beter niet geprofessionaliseerd worden (die luisterbereidheid en/of maatschappelijk betrokkenheid vergen) of op allerlei bestuurs -, organisatie -, vergadertaken in het verenigingsleven [betrekking hebben](#)

6C.2 Wie zijn de betrokkenen.

De gemeente heeft in 2006 een enquête gehouden onder de vrijwilligers. Het aantal vrijwilligers mag op grond van dit onderzoek geschat worden op ongeveer 2.380. De uitkomsten van de enquête staan in bijlage 6CI. Naast deze traditionele vrijwilliger is er sinds kort ook [een](#) nieuwe groep vrijwilligers. Dit zijn de leerlingen die vrijwilligerswerk voor hun opleiding moeten [uitvoeren](#).

6C.3 Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.

In het kader van de Tijdelijke Stimuleringsregeling Vrijwilligerswerk (TSV) is in 2001 uit onderzoek naar de ondersteuningbehoefte van vrijwilligersorganisaties, gebleken dat er behoefte was aan een steunpunt vrijwilligerswerk. Met de middelen uit de TSV is er in augustus 2004 dan ook een steunpunt vrijwilligerswerk in Anna Paulowna opgezet. [Ook is er een digitale vrijwilligersvacaturebank opgezet.](#) Inmiddels is gebleken dat er [echter](#) nauwelijks een beroep gedaan wordt op het steunpunt door vrijwilligers [of](#) hun organisaties. [In mindere mate geldt dit ook voor de website.](#)

6C.4 Welk antwoord biedt de gemeente nu.

Om concreet met de bovengenoemde constatering aan de slag te gaan, heeft de gemeente Anna Paulowna zich voor het AVI 130 traject aangemeld. Medio 2006 werd het landelijke traject AVI 130 (Advies Vrijwillige Inzet) opgestart. AVI 130 biedt gemeenten en lokale steunpunten vrijwilligerswerk de mogelijkheid om tussen 1 juli 2006 en 31 december 2007 kosteloos de hulp van een gekwalificeerde adviseur in te roepen om het lokale vrijwilligerswerk te versterken.

De kern van de aanvraag AVI 130 draait om twee dingen:

1. Het in beeld brengen van een mogelijke herinrichting van het steunpunt vrijwilligerswerk zodat het aanbod van het steunpunt vrijwilligerswerk beter aansluit op de behoeften van het vrijwilligersveld.
2. Het in beeld brengen van de concrete samenwerkingsmogelijkheden tussen het steunpunt vrijwilligerswerk en het [Wmo](#) loket.

In december 2007 [wordt](#) de notitie met bevindingen door het Primo aan de gemeente aangeboden.

6C.5 Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.

Een groot deel van de verenigingen zijn aangesloten bij de Polderse Gemeenschap. De Polderse Gemeenschap is een overkoepelende vereniging in Anna Paulowna die de belangen behartigt van het van sport, cultuur en welzijnsverenigingen en dorpsraden uit Anna Paulowna. Met een afvaardiging van de Polderse Gemeenschap is op 5 september 2007 de enquête doorgesproken. Aan de hand van de enquête is de behoefte geïnventariseerd en is bekeken waar het meeste draagvlak voor was.

6C.6 Welke vragen zijn nog niet beantwoord.

De vragen die nog niet beantwoord zijn komen in de notitie van het Primo te staan. Deze wordt in december 2007 aan de gemeente aangeboden.

6C.7 Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).

De uitwerking volgt nadat is vastgesteld met welke ontbrekende vragen de gemeente verder zal gaan.
Hier wordt dan een planning op gemaakt

6C.8 Hoe komt de verantwoording er uit te zien.

N.v.t. uitwerking volgt in 2008.

HOOFDSTUK 7 De jeugdige burger.

7.1 Inleiding.

In de 'wet' [Wmo](#) is opgenomen dat de gemeente zich moet richten 'op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met problemen met opgroeien en van ouders met problemen met opvoeden'. Dit is een belangrijk onderwerp. Maar er is meer. Daarom kies de gemeente Anna Paulowna er voor om het hele jeugdbeleid mee te nemen in het beleidsplan. Hierdoor kan van de ervaring die is opgedaan bij de jeugd (zie hoofdstuk 2 Visie; paragraaf niets nieuws...) beter worden geleerd. Ook komt de samenhang binnen het jeugdbeleid beter tot uitdrukking.

7.2 Wie zijn de betrokkenen.

Het CBS levert ons de volgende gegevens over het aantal jongeren in de gemeente Anna Paulowna.

leeftijd	aantal
0 tot 5	839
5 tot 10	1.039
10 tot 15	962
15 tot 20	939
totaal	3.779

Bron: CBS, 2007

Naast de jeugdige burger draait het ook om [zijn/haar](#) ouders. Indirect zijn alle inwoners van Anna Paulowna betrokken.

7.3 Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.

[Op het terrein van opvoedingsondersteuning](#)

[De vragen die de gemeente beantwoord op het terrein van de jeugdige burger komen voort uit hogere wetgeving dan wel aanbevelingen. Problemen bij het opvoeden en opgroeien liggen hier aan ten grondslag.](#) Het kabinetsbeleid zet sterk in op een lokale aanpak van preventie, signalering en aanpak van problemen in opvoed- en opgroeisituaties bij jeugdigen. Dit is verwoord in operatie Jong. Vijf thema's zijn er bij operatie Jong uitgelicht:

1. informatie en advies;
2. signaleren van problemen;
3. toegang tot het hulpaanbod;
4. licht-pedagogische hulp;
5. coördinatie van zorg.

De lokale invulling van operatie Jong is één van de vraagstukken die er liggen.

Operatie Jong gaat over (het voorkomen van) problemen. Nu is jeugdbeleid niet alleen probleemgericht. Veel kinderen hebben een zorgeloze en gelukkige jeugd. Ze willen graag spelen, knutselen, sporten en op latere leeftijd uitgaan. Ook dit kan de gemeente stimuleren.

7.4 Welk antwoord biedt de gemeente nu.

Op lokaal niveau is operatie Jong in de gemeente Anna Paulowna vertaald naar de drie P's;

- Preventie;
- Participatie;
- Perspectief.

Preventie alleen heeft geen effect als er geen alternatieven worden aangedragen. Participatie en perspectief worden bereikt door bij andere beleidsvelden zoals sport, speelplekken beleid extra aandacht te schenken aan de jeugdige burger. Participatie en perspectief liggen in elkaar's verlengde. Mensen doen mee (participeren) als ze het kunnen en inzien dat dit leuk is. Het aanbieden van een bijvoorbeeld een speeltuintje zorgt dat jongeren kunnen spelen. Indien de speeltoestellen uitdagend zijn (voor de doelgroep) vinden ze het ook nog leuk op er mee te spelen. Participeren betekent ook dat je gehoord wordt over je wensen en mogelijke oplossingen.

preventie

In de Kop van Noord-Holland worden adviesteams basisonderwijs (JAT) en voorschoolse adviesteams (VAT) opgericht. Het gaat hier om multidisciplinaire teams, werkzaam vanuit de school en gevormd door vertegenwoordigers uit het onderwijs en de jeugdhulpverlening en zorg. Samen ijveren zij ervoor om leerlingen [met problemen](#) zo snel mogelijk te helpen. Deelnemers aan het adviesteam zijn onder meer bureau Jeugdzorg, GGD, Algemeen Maatschappelijk Werk, stichting MEE.

[Hierbij kunnen ook de cursussen en begeleiding vanuit Regionale Thuiszorg en GGD genoemd worden zoals "Opvoeden doe je zo" etc.](#)

Naar aanleiding van [steeds](#) terugkerende overlast en vernielingen in Anna Paulowna werd door regio politie en wijkagent, jongerenwerk Anna Paulowna en door [medewerkers van](#) grondgebiedzaken de vraag om afstemming over gezamenlijke aanpak en overleg noodzakelijk geacht. [Hiertoe is een zogenaamde denktank ingericht om de overlast en vernielingen van en door jongeren een halt toe te roepen. De denktank jeugd en veiligheid, die bestaat uit politie, jongerenwerk en gemeente, is bezig om de positieve en negatieve ervaringen van en over de lokale jeugd in beeld te brengen.](#)

In hoofdstuk 5 (de zelfredzame burger) staat vermeld dat de gemeente een taak heeft op het gezondheidsterrein. Specifiek schenkt de gemeente hier aandacht aan de jeugd. Actuele vraagstukken zijn; alcohol gebruik, [druggebruik](#), roken en overgewicht.

participatie

De gemeente kent een rijk voorzieningenaanbod. Sport en hobbyclubs zijn er in de polder ruim aanwezig. Het beleid van de gemeente is er op gericht om jeugdleden te subsidiëren. Bij het stimuleren van spelen gaat het om de aanleg van speelplekken. Dit kan van een wipkip voor de allerkleinste kinderen zijn tot een voetbalveldje voor de oudere jeugd. [Op dit moment ligt er een eerste fase van een speelvisie opgesteld door bureau Outside. De uitwerking hiervan in beleidsvoorstellen wordt de komende periode ter hand genomen. Daarbij zal de jongerenraad, maar ook de wijk worden betrokken.](#)

Vanuit Lokaal gezondheidsbeleid is ook de link gelegd naar sport en bewegen. Vanuit het Breedtesport- en BOS-project worden concrete activiteiten en beweegarrangementen aangeboden die onder andere in het kader van [achterstandbestrijding en](#) beweegarmoede worden aangeboden. Zowel de sportverenigingen, jeugdverenigingen en onderwijsinstellingen worden zoveel mogelijk betrekken bij de uitvoering van de projecten.

Iets minder uitdagend is de hangplek in Wieringerwaard. Ook dit voorziet in een behoefte van de iets oudere jeugd. Daarnaast zijn er de volgende voorzieningen in Anna Paulowna:

- de kliederkeet in de spoorbuurt;
- jongerenontmoetingscentrum triplo (9 - 14 jaar) met op woensdagmiddag knutselactiviteiten en op vrijdag avond kleinere activiteiten in huiskamer (o.a. spelletjes, darten, tafelbiljart en dergelijke) en 1 keer per maand disco, 2 keer per maand een filmavond;
- ontmoetingscentrum de Ark;
- ontmoetingscentrum de Aap ([Meetpoint](#)).

perspectief

[Om](#) het aanbod van voorzieningen [zo](#) aantrekkelijk mogelijk te maken biedt de gemeente de jeugdige burger aan om mee te praten over (beleids)zaken, die [hen](#) aangaan. Hiervoor is de jongerenraad opgericht. Op deze manier krijgen zij zelf de mogelijkheid om [mee te praten en te adviseren over de](#) invulling [van](#) de 3 P's.

7.5 Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.

De jongerenraad is een belangrijke gesprekspartner [voor](#) het jeugdbeleid. Indien het op preventief beleid gaat zijn deskundigen de juiste partner. Daarnaast wordt ook contact gezocht met de ouders. Afhankelijk van het onderwerp worden de betrokkene benaderd. [Bij overlast is dit de denktank.](#)

7.6 Welke vragen zijn nog niet beantwoord.

Regionaal wordt gewerkt aan nieuwe structuur die vanaf 2008 in moet gaan, de zogenaamde JOZ-structuur (Jeugd Onderwijs en Zorg structuur). In deze structuur worden de huidige VAT, JAT en ZAT's¹² opgenomen. Vanuit deze structuur zal ook gewerkt worden naar de ontwikkeling van een centrum voor jeugd en gezin.

Binnen dit geheel zal het elektronisch kinddossier ingevoerd gaan worden, zodat betrokken kunnen zien wat er precies rondom een kind speelt.

Er is een concept speelvisie welke verder vorm gegeven moet worden en vertaald dient te worden naar concrete beleidsvoorstellen. Binnen de gemeente ontbreken actieve doe plekken voor (met name oudere) jongeren. Hier zal in 2008 vorm aan worden gegeven.

7.7 Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).

De uitwerking volgt nadat is vastgesteld met welke ontbrekende vragen de gemeente verder zal gaan. Hier wordt dan een planning op gemaakt

7.8 Hoe komt de verantwoording er uit te zien.

N.v.t. uitwerking volgt in 2008.

¹² Zorgadviesteam: deze is voor het voortgezet onderwijs.

HOOFDSTUK 8 De burger op leeftijd.

8.1 Inleiding.

In dit hoofdstuk staat de burger op leeftijd centraal. De vragen die zij hebben zijn niet specifiek voor deze groep. Ook andere mensen komen in situaties, die vooral de burger op leeftijd raken. Te denken valt aan het wegvallen van een partner en/of kennissen, gezondheidsklachten die er voor zorgen dat je niet meer alleen het huishouden kunt voeren etc. Toch lichten we deze groep er uit. Het aantal ouderen stijgt de komende jaren. [Hierop zal moeten worden ingespeeld.](#)

8.2 Wie zijn de betrokkenen.

[Voor de burger op leeftijd is geen leeftijdsgrens. In de praktijk raken de in dit hoofdstuk genoemde zaken met name de zeventig plusser.](#) In Anna Paulowna wonen nu nog niet zoveel burgers op leeftijd. De komende jaren zal het aantal wel toenemen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek heeft de volgende gegevens over aantallen personen naar leeftijd in Anna Paulowna:

Leeftijd	Aantal
50-54	1.187
55-59	1.230
60-64	991
65-69	637
70-74	446
75+	788
totaal	5.279

Bron: CBS, 2007

8.3 Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.

Bij de burger op leeftijd wordt al gedaan aan interactief beleid maken. Bij het PIO_ (preventief informatief ouderenbezoek) project wordt aan de burgers gevraagd wat zij wensen.

Dit project bestaat uit het afleggen van een huisbezoek aan alle 70-jarigen¹³ in de gemeente Anna Paulowna.

Het doel van het project is:

- informatie verstrekken over voorzieningen waarvan deze doelgroep gebruik kan maken
- gegevens verzamelen over wensen, behoeften en omstandigheden van de directe leefomgeving op het terrein van wonen, welzijn en zorg.
- gegevens gebruiken in de daarvoor bestemde beleidsnota's.

Dit project [is opgestart](#) door Stichting Welzijn Ouderen Anna Paulowna [en wordt uitgevoerd onder](#) begeleiding van de gemeentelijke ouderenwerkster.

Uit de evaluatie van het PIO huisbezoek in 2006 komen de volgende aanbevelingen:

Het preventief huisbezoek is een uitstekend middel om inzicht te krijgen in de behoeften en wensen van individuele ouderen. Het huisbezoek heeft er ook toe bijgedragen dat ouderen beter op de hoogte zijn van bestaande mogelijkheden op het gebied van wonen, welzijn en zorg.
Verspreiding van de sociale kaart continueren en zo mogelijk uitbreiden

Door concentratie van de voorzieningen in Anna Paulowna wordt in de overige kernen het openbaar vervoer node gemist. Als alternatief is het mogelijk gebruik te maken van de OV-taxi.
Meer promotie maken voor de OV-taxi
In samenwerking met Wonen Plus Anna Paulowna komen tot een vervoersvoorziening tussen de kernen, bemand door vrijwilligers

Het aantal winkels is in de kernen minimaal. Maar uit onderzoek (Hartwinkels) is gebleken dat het winkelniveau nog niet minimaal genoeg is.

¹³ De 70-plussers zijn in de voorgaande jaren bezocht.

*Meer promotie maken voor de voorzieningen die aanwezig zijn
Promotie maken voor de boodschappenservice van Wonen Plus Anna Paulowna*

De gezondheid wordt door de ouderen als goed/gaat wel ervaren. De meest genoemde klachten komen overeen met landelijke gegevens.
*Voortzetting subsidiëring “meer bewegen voor ouderen”, op basis van aantallen leden
Nationale sportweek voor ouderen structureel opzetten (1x per twee jaar)*

In de kern Anna Paulowna is het gebruik van de bibliotheek significant hoger ten opzichte van het gebruik in de overige kernen. Wellicht komt dit doordat de (hoofd)vestiging in de kern Anna Paulowna staat. Landelijk ligt het percentage gebruikers op 30%. Alleen de kern Anna Paulowna voldoet hieraan. De overige kernen wijken sterk af.
*Nader behoefteonderzoek naar een bibliotheekvoorziening in de kernen Breezand en Wieringerwaard (telefonisch)
De bibliotheek verzoeken extra promotie te maken voor de “boekendienst aan huis”*

De vragenlijst die op dit moment gehanteerd wordt is zeer beknopt. Om tot juiste beleidsvoornemens te komen is het wenselijk een aantal vragen in de vragenlijst uit te breiden of toe te voegen.
Aanpassen en uitbreiden van de PIO vragenlijst

Op dit moment worden er huisbezoeken afgelegd bij de leeftijdsgroep 70 – 75 jaar. Na afronding van deze groep is het wenselijk om de alle nieuwe 70 jarigen te benaderen voor een huisbezoek.
*Het PIO project de komende jaren continueren met het afleggen van huisbezoeken aan de “nieuwe”70 jarigen.
In 2010 starten met het project huisbezoeken aan de 75 jarigen en ouderen*

De hele evaluatie staat in bijlage 8-I

Beleidsvraagstukken

Wegtrekken van voorzieningen.

Door het wegtrekken van voorzieningen uit wijken en kernen ontstaat er een behoefte aan een lokale voorziening waar mensen elkaar kunnen treffen en waar men terecht kan voor zorg en ondersteuning. Commercieel is dit niet meer haalbaar, dus wordt er een beroep gedaan op de overheid.

Toegang tot internet.

Internet is niet meer weg te denken uit de wereld van vandaag voor de jeugd. Maar de computer in de huiskamer is nog maar een kwart eeuw oud. Internet toepassingen zoals we die nu kennen zijn nog maar 2 decennia oud. Hier is dus niet iedereen mee opgegroeid.

Hulp om langer zelfstandig te kunnen blijven wonen.

Tegenwoordig blijft men zo lang mogelijk thuis wonen. Soms hebben mensen hier hulp bij nodig. Het gaat dan om zaken waarvoor niet meteen iemand ingehuurd kan worden. Veel mensen kennen wel iemand die kleine klusjes voor hen doet. Maar het is bezwaarlijk om hen altijd te vragen. Sommige mensen kennen geen klusjes hulp. De vraag is er echter wel naar.

Vraagbaak

In Nederland is veel geregeld. Als je weinig te besteden hebt is er huurtoeslag, bijzondere bijstand voor bijzondere kosten, kwijtschelding gemeentelijke belastingen etc. etc. Niet iedereen is bekend met alle regelingen. Ook is het soms moeilijk om deze aan te vragen. Een vraagbaak zou dan uitkomst kunnen bieden.

8.4 Welk antwoord biedt de gemeente nu.

De vragen uit het PIO-project zijn nog niet allemaal omgezet in beleid. Dit wordt meegenomen bij de herijking van het beleid.

Wegtrekken van voorzieningen

De insteek is om het voorzieningenniveau zo hoog mogelijk te houden (zie hoofdstuk 5 De zelfredzame burger). Indien dit vanuit de private hoek niet mogelijk is kan de gemeente ingrijpen. In Anna Paulowna en Breezand zijn wijksteunpunten gerealiseerd. Verdere doorontwikkeling van het wijksteunpunt wordt opgepakt. Dit wordt in hoofdstuk 5 verwoord.

De andere insteek van de gemeente was om de burgers weer bij de voorzieningen te brengen. Indien de voorzieningen niet meer naar -de burger te brengen zijn dan maar andersom. De gemeente heeft een aantal initiatieven voor buurtbussen ontwikkeld. De provincie is niet met deze voorstellen akkoord gegaan en wil hieraan niet meebetalen. De zoektocht naar een oplossing gaat echter gewoon verder.

Daarnaast subsidieert de gemeente welzijnsinstellingen die het de burger op leeftijd mogelijk maken langer zelfstandig te blijven wonen dan wel prettiger zelfstandig te blijven wonen. Dit zijn:

- WonenPLUS.
- Stichting Welzijn Ouderen Anna Paulowna;
- Stichting graag gedaan Wieringerwaard;
- Stichting graag gedaan Anna Paulowna.

Via de subsidie bevordert de gemeente het welzijnsbeleid voor burgers op leeftijd in Anna Paulowna.

8.5 Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.

In de gemeente is een seniorenplatform actief. Hierin zijn SWO-AP, het Rode Kruis, de Zonnebloem, stichting graag gedaan Anna Paulowna, stichting graag gedaan Wieringerwaard, ANBO (Algemene Nederlandse Bond van Ouderen) , PCOB (Protestants Christelijke Ouderen Bond) en WonenPLUS vertegenwoordigd. Dit vormt een representatieve afvaardiging van de doelgroep.

8.6 Welke vragen zijn nog niet beantwoord.

De PIO-vragen zullen worden vertaald naar beleidsaanbevelingen. Ook kijkt de gemeente er naar of met de huidige manier van subsidiëren de gewenste doelen wel bereikt worden. Indien dit niet het geval is wordt bekeken of er een effectievere manier bestaat om de doelen te bereiken.

8.7 Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).

De uitwerking volgt nadat is vastgesteld met welke ontbrekende vragen de gemeente verder zal gaan. Hier wordt dan een planning op gemaakt.

8.8 Hoe komt de verantwoording er uit te zien.

N.v.t. uitwerking volgt in 2008.

HOOFDSTUK 9

De economisch en sociaal kwetsbare burger.

9.1 Inleiding.

Er zijn in Nederland mensen die op meer dan één manier worden geconfronteerd met achterstand en met sociaal isolement. De voorzieningen voor zorg en hulpverlening die mede voor hen zijn bestemd, [zijn bij hen onbekend of zij weten niet hiervan gebruik te maken](#). Zelf zijn deze mensen niet geneigd [actief op zoek te gaan naar](#) de voorzieningen.

De maatschappelijke opvang, de Openbare geestelijke gezondheidszorg (OGGz) en de verslavingszorg hangen nauw met elkaar samen, soms zozeer dat het onderscheid lastig te maken valt.

9.2 Wie zijn de betrokkenen.

Het gaat om mensen die op meer dan één manier geconfronteerd worden met (financiële) achterstand en met sociaal isolement. Om hoeveel mensen dit gaat is niet bekend. In 2006 hebben [29](#) gebruik gemaakt van de diensten van de schuldhulpverlening. [Hoeveel mensen hiervoor echter in aanmerking komen en er desondanks geen gebruik van maken is moeilijk zichtbaar te krijgen](#).

9.3 Uitgangspunten bij het (regionale) beleid.

Voor de sociaal zwakkere met schulden of dreigende schulden heeft de gemeente een aantal taken. Dit zijn:

Schuldbemiddeling

De schulden worden opgelost door te bemiddelen tussen de cliënt, de schuldeisers en anderen. Er wordt geen krediet verleend, de schuld wordt afgelost op basis van de aflossingscapaciteit van de cliënt.

Schuldsanering

De cliënt krijgt een krediet om zijn schulden af te lossen. Dit krediet moet in maximaal drie jaar worden afgelost.

Budgetbegeleiding

De cliënt krijgt advies over zijn financiële situatie en wordt begeleid bij het aanleren van een nieuw uitgavenpatroon. Het doel is dat de cliënt uiteindelijk in staat is om zelfstandig en op verantwoorde wijze zijn financiën te beheren.

Budgetbeheer

Er wordt iemand (van de sociale dienst of kredietbank) aangesteld die het budget van de cliënt beheert. Deze beheerder ontvangt het inkomen en verzorgt de betalingen op zo'n manier dat de schulden worden afgelost en dat er geen nieuwe schulden ontstaan.

Wettelijke schuldhulpverlening

Indien het minnelijke traject mislukt wordt de zaak overgedragen aan de rechter. Het wordt dan een wettelijk traject. De gemeente moet dan wel eerst een zogenaamde Wsnp-verklaring afgeven. Wsnp staat voor de Wet schuldsanering natuurlijke personen. De rechter beslist of iemand tot de wettelijke regeling wordt toegelaten. Als dit het geval is, wordt er een saneringsplan opgesteld waarin de aflossing van de schulden wordt geregeld. Een cliënt kan daarna weer met een schone lei beginnen. Indien de rechter beslist dat iemand niet tot de Wsnp wordt toegelaten kan de persoon failliet worden verklaard. Het faillissement wordt opgeheven indien alle schulden zijn afgelost of er geen schuldeiser meer is die aanspraak maakt op een vordering. De rechter beslist dit alleen indien uitzonderlijk verwijtbaar gedrag heeft plaats gevonden.

[Bij de gemeente houdt één ambtenaar zich bezig met de economische zwakkere. Zij is schuldhulpverlener. De gemeente zet op zowel preventief als curatief beleid zwaar in. Met name de afspraken met de woningbouw vereniging en de nutsbedrijven over vroegtijdige signalering voorkomen dat burgers echt in de problemen komen.](#)

Voor de sociaal zwakkere heeft de gemeente het zogenaamde OGGz beleid. Openbaar geestelijk gezondheidsbeleid. Dit is een beladen term. De gemeentelijke taak is het signaleren en bestrijden van risicofactoren op het gebied van de openbare geestelijke gezondheidszorg, het bereiken en begeleiden van kwetsbare personen en risicogroepen, het functioneren als meldpunt voor signalen van crisis of

dreiging van crisis bij kwetsbare personen en risicogroepen en het tot stand brengen van afspraken tussen betrokken organisaties over de uitvoering van de openbare geestelijke gezondheidszorg.

9.4 Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.

Ook deze groep burgers is moeilijk te bereiken. Via belangengroeperingen en professionals zal de inspraak plaats vinden. Regionaal wordt dit afgestemd.

← -- Met opmaak:
Inspruing:Links: -0 cm,
Verkeerd-om: 0 cm

9.5 Welke vragen zijn nog niet beantwoord.

N.v.t. uitwerking volgt in 2008.

9.6 Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).

De uitwerking volgt nadat is vastgesteld met welke ontbrekende vragen de gemeente verder zal gaan. Hier wordt dan een planning op gemaakt.

9.7 Hoe komt de verantwoording er uit te zien.

N.v.t. uitwerking volgt in 2008.

HOOFDSTUK 10 De burger met een lichamelijke en / of verstandelijke beperking.

10.1 Inleiding.

In hoofdstuk 5 staat *de zelfredzame burger* centraal. Burgers willen graag wonen in een prettige en veilige omgeving met voorzieningen en werk in de buurt. Voorzieningen zijn; winkels, huisarts, apotheek, tandarts, kapper, sportvoorzieningen cultuurvoorzieningen en recreatievoorzieningen. Voor mensen met een (verstandelijke en of lichamelijke) beperking is toegang tot deze voorzieningen vaak niet zondermeer mogelijk. In dit hoofdstuk wordt gekeken wat de gemeente op dit terrein doet.

De gemeente is slechts één van de overheidsorganen die zich hiermee bezig houdt. De Verenigde Naties aanvaardde in december 1993 internationale regels voor mensen met een beperking. Deze 22 “VN Standaardregels voor Gelijke Kansen voor Mensen met een Handicap” (Agenda 22) bevatten politieke en morele richtlijnen en de lidstaten verplichtten zich om deze te volgen. De doelstelling van de regels is dat mensen met functiebeperkingen dezelfde kansen krijgen als andere burgers. De regels van Agenda 22 staan in bijlage 10-I.

Nb. mensen met een verstandelijke en of lichamelijke beperking worden weergegeven als mensen met een beperking. Indien het - specifiek om de doelgroep met een lichamelijke beperking of een verstandelijke beperking gaat, dan staat dit benoemd.

10.2 Wie zijn de betrokkenen.

In de verordening maatschappelijke ondersteuning staat een definitie van een persoon met beperkingen.

Persoon met beperkingen: een persoon die ten gevolge van ziekte of gebrek inclusief chronische psychische en psychosociale problemen aantoonbare beperkingen ondervindt bij het uitvoeren van activiteiten op het gebied van het voeren van het huishouden, bij het normale gebruik van de woning; bij het verplaatsen in en om de woning, bij het zich lokaal verplaatsen per vervoermiddel en bij het ontmoeten van medemensen en het op basis daarvan aangaan van sociale verbanden.

Ouderen vormen een grote groep binnen deze categorie. Niet bekend is om hoeveel mensen het gaat. Hierover zijn geen exacte cijfers bekend. In de onderstaande tabel staat een indicatie op basis van een indeling zoals de gemeente Assen die in een beleidsnotie heeft gehanteerd.

	in Nederland	in Anna Paulowna
aantal inwoners	16.000.000	14.022
mensen met een functieverlies		
rolstoelgebruikers	70.000	61
blinden	15.000	13
doven	20.000	18
mensen met een functiebeperking		
slechtlopenden	4.000.000	3.506
evenwichtsstoornissen	400.000	351
beperkt uithoudingsvermogen	400.000	351
ernstig slechtzienden	300.000	263
slechthorenden	300.000	263
cognitieve en mentale beperkingen	400.000	351
tijdelijk gehandicapten	500.000	438

Bron: nota gemeente Assen; toegankelijkheid Openbare Ruimte d.d. 31 januari 2005

Vervolgtabel aantal mensen met een beperking.

Aantal mensen met Hulp bij het Huishouden	395
<u>Aantal mensen met een vervoersbudget</u>	<u>500</u>

Bron: gemeente Anna Paulowna

Met opmaak: Lettertype: 8 pt

10.3 Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.

De vragen die betrokkenen hebben zijn vertaald naar wetten die de gemeente moet uitvoeren. Voor de Wmo had de gemeente vanuit de Wet voorzieningen gehandicapten een zorgplicht voor :

- het leveren van rolstoelen;
- het vervoeren van mensen met een beperking;
- het aanpassen van een woning.

Met de komst van de Wmo is hier de Hulp bij het Huishouden vanuit de Algemene Wet bijzondere Zorgkosten (AWBZ) bijgekomen. De gemeente heeft een beperkte beleidsvrijheid om deze wettelijke taak uit te voeren. Onder de Wmo is in 2007 het bestaande beleid van de wet voorzieningen gehandicapten en de AWBZ overgenomen. Het specifieke gemeentelijk beleid is in overleg met het GPA tot stand gekomen. Het college heeft de Raad toegezegd dit beleid in 2007 te evalueren. Hierbij zou specifiek gekeken worden naar:

1. De opmerkingen die de verschillende Wmo-raden in de regio zijn gemaakt bij het opstellen van het beleid. Toen is beoordeeld of dit overgenomen moest worden. Voor zover ze op dat moment niet zijn overgenomen, kan nu een herbeoordeling plaatsvinden - aan de hand van een jaar ervaring.
2. Onder de Wmo is alleen een eigen bijdrage ingevoerd voor de Hulp bij het Huishouden. Wat zijn de effecten van de bijdrage. Welke alternatieven zijn er en wat zijn daarvan de effecten.
- Het Rijk heeft onder de Wmo het risico voor dure woningaanpassingen (boven de €20.420.--?) naar de gemeente overgedragen. Ook hier zal onderzocht moeten worden hoe de gemeente daar in de toekomst mee om moet gaan.
3. Hoe zijn de ervaringen met het persoonsgebonden budget (PGB). Dit is een nieuwe uitvoeringsverplichting voor de gemeente, waar de gemeente nog geen ervaring mee had opgedaan.

Vanuit de provincie ligt de vraag of wij in december 2008 willen meebetalen aan de OV-Taxi voor het vervoer van Wmo-klanten. Tot op heden hanteert de gemeente een vervoersbudget per cliënt en is daar destijds welbewust toe over gegaan a.g.v. slechte ervaringen met het collectief vervoerssysteem.

De vraag van de provincie sluit aan bij de onderwerpen uit de Pilot doelgroepen vervoer die de 8 gemeenten in de Noord-Kop houden. In de Pilot doelgroepenvervoer zijn 11 projecten op het terrein van vervoer geformuleerd. Dit zijn:

1. Inrichten coördinatiepunt en aansturing van de projecten doelgroepenvervoer.
2. Ontwikkelen en implementeren van een vervoermodule binnen het Wmo loket.
3. Werken aan toegankelijkheid van het regulier openbaar busvervoer.
4. Combineren WSW vervoer met de scholierenlijnen naar Schagen.
5. Introductie 3 buurtbussen.
6. Behoud OV-Taxi na 2008.
7. Koppeling PGB voor rolstoelers aan tarief OV-Taxi.
8. Verantwoording PGB's.
9. Promotie gebruik Valys.
10. Voorbereiding aanbesteding leerlingenvervoer eventueel in combinatie met AWBZ vervoer.
11. Opzetten openbaar vervoer naar Agri-Port (in combinatie met WSW en scholierenvervoer).

Deze vragen worden in het project doelgroepenvervoer uitgewerkt. Het project is op 1 mei 2007 gestart en eindigt op 1 mei 2008. Het project buurtbussen is reeds komen te vervallen omdat Connexion in het laatste jaar van haar concessie hier niet aan mee wilde werken.

Met de komst van de Wmo heeft de gemeente ook een taak voor verstandelijk gehandicapten. Deze rol is nieuw. Ervaring heeft de gemeente hier nog niet mee. Wat de vragen van deze groep zijn zal ook in

dit beleidsplan naar voren moeten komen. Tot nu toe heeft de gemeente meegewerkt aan het vinden van geschikte woon-/bouw-locaties voor verstandelijk gehandicapten.

Sporten is voor de burgers met een beperking misschien nog wel belangrijker dan voor mensen die geen beperking hebben. De gemeente erkent dit ook en heeft hier (subsidie)beleid op ontwikkeld.

10.4 Welk antwoord biedt de gemeente nu.

[Het antwoord dat de gemeente nu biedt ligt vast in vastgestelde beleidsnotities en verordeningen.](#)

[Daarnaast wordt de herijking van beleid regionaal opgepakt.](#)

herijking beleid

De voorstellen tot herijking van het beleid gebeurt in samenwerking met de regio. Bij de herijking heeft de gemeenteraad al aangegeven dat het niet de intentie is om te bezuinigen. In Anna Paulowna wordt een tweesporenbeleid gevolgd.

Het eerste spoor bestaat uit regionale activiteiten:

- Het verzamelen van de adviezen die de adviesraden in 2006 hebben afgegeven bij de invoering van de Wmo en deze adviezen heroverwegen.
- Een eigen bijdrage mag alleen worden gevraagd voor voorzieningen die niet in bruikleen zijn verstrekt. Rolstoelen, scootmobielen, trapliften vallen - van wetswege af. Alleen voor hulp bij het huishouden en het vervoersbudget is een eigen bijdrage mogelijk. De verschillende alternatieven worden hiervoor uitgewerkt. Ook worden andere vormen van medebekostiging tegen het licht gehouden. Dit zijn;
 - Het invoeren van een inkomensgrens waarboven geen recht meer bestaat op voorzieningen. De Wmo stelt dat de gemeente pas in beeld komt indien de burger zelf (financieel) niet in staat is om een voorziening te treffen.
 - De besparingsbijdrage, [dat wil zeggen het vergoeden van meerkosten. Iedereen moet kosten maken om te reizen.](#) Waarom [hier dan geen rekening mee houden](#) bij de gebruiker [met een](#) reiskosten vergoeding vanuit de Wmo. Of ligt dit toch wat genuanceerder. Voor de scootmobiel en de driewiel fiets is al een besparingsbijdrage [van kracht](#). Wat de effecten hiervan zijn wordt bij de voorstellen weergegeven.
 - Een alternatief is om dure woningaanpassingen te verstrekken als renteloze hypothecaire lening. De lening krijgt de gemeente terugbetaald indien de woning wordt verkocht. De meerwaarde van de woningaanpassing financiert de afbetaling. De voordelen zijn dat het de klant geen geld kost, de gemeente alleen rente inkomsten mist, maar het bedrag van de woningaanpassing altijd terug krijgt en de regeling goed uitvoerbaar is. Dit voorstel staat bij de herijking uitgebreider beschreven als één van de alternatieven hoe de gemeente kan omgaan met dure woning aanpassingen.
 - Bij het PGB gaan de voorstellen alleen over de verstrekking. Ervaring met de verantwoording doet de gemeente pas op in het eerste kwartaal van 2008. Dit zal ook geëvalueerd worden maar komt in een aparte notitie. Één van de voorstellen is om de grondslag voor de berekening van het budget in uren uit te drukken. Nu gebeurt dit in klassen. Een klasse is een bandbreedte van uren. Voor de berekening wordt het midden van de klasse aangehouden. Afhankelijk of de indicatie in uren boven of onder het gemiddelde van de klasse ligt heeft de klant financieel nadeel of voordeel bij deze manier van berekenen. Indien de grondslag in uren is, is de berekening altijd gebaseerd op de werkelijke uren, [maar zal bij elke wijziging een nieuwe indicatie noodzakelijk zijn.](#) Eind november wordt de eerste schets [van deze voorstellen](#) aan de wethouders [van de 7 gemeenten \(Koppunt gemeenten plus Schagen\)](#) voorgelegd. Uiteraard wordt dit beleid ook [ter advisering](#) voorgelegd aan het GPA.

Met opmaak:
Inspringing: Links: -0 cm,
Verkeerd-om: 0,25 cm

Verwijderd: ¶
¶

Geschetst is dat er een twee sporenbeleid plaats vind. Naast de regionale aanpak is er ook een lokale aanpak. Dit is het tweede spoor. Met het GPA en het seniorenplatform komt een open evaluatie over het beleid. Hier wordt gekeken hoe het nu met de individuele voorzieningen gaat. Eventuele knelpunten kunnen dan ook meegenomen worden bij de herijking van het beleid.

aanbesteden hulpmiddelen

Om de kwaliteit te verbeteren en efficiënter te werken heeft het college de intentie uitgesproken om mee te doen met de regionale aanbesteding van de **Wmo** hulpmiddelen. [Uitgewerkte voorstellen zijn nog niet beschikbaar, maar](#) 8¹⁴ gemeenten uit Noord-Holland Noord [hebben de intentie uitgesproken om mee te doen met de aanbesteding.](#)

Pilot doelgroepenvervoer

Ook de projecten 2. Ontwikkelen en implementeren van een vervoermodule binnen het **Wmo** loket, 6. Behoud OV-Taxi na 2008, 7. Koppeling PGB voor rolstoelers aan tarief OV-Taxi, 8. Verantwoording PGB's, 9. Promotie gebruik Valys worden bij de herijking meegenomen. Project 6. Behoud van de OV-Taxi is nu uitgebreid met de vraag van de provincie om [mee-te betalen aan](#) - de OV-Taxi voor het vervoer van **Wmo**-klanten. Eind november 2007 worden de wethouders van vervoer en de **Wmo** geïnformeerd wat de alternatieven zijn met betrekking tot de OV-Taxi.

verstandelijke beperking

Er lopen twee woonprojecten die specifiek voor mensen met een beperking zijn. Er [is een aanvraag gedaan voor](#) - wooneenheden voor dementerende ouderen [in Anna Paulowna](#) en er wordt [gewerkt aan](#) een kleinschalig woonzorgcomplex voor kinderen met een verstandelijke beperking [in de kern Breezand](#). De rol van de gemeente is in eerste instantie [die van](#) een gesprekspartner die meedenkt oer een geschikte locatie. [Als er een positief besluit wordt genomen over de realisatie van de wooneenheden zullen de specifieke wensen van de doelgroepen door de gemeente worden geïnventariseerd.](#)

sporten

De gemeente subsidieert aangepast sporten voor mensen met een beperking. Klas op Wielen ontvangt ook subsidie. Zij zetten zich in om een positieve beeldvorming te creëren ten aanzien van mensen met een beperking. [Scholieren](#) kruipen in de huid van de gehandicapte door in de rolstoel of geblinddoekt te sporten.

10.5 Welke regelgeving en subsidies horen hierbij.

- Wet maatschappelijke ondersteuning.
 - De **Wmo** is een wet die op 1 januari 2007 is ingegaan, waarin de volgende bestaande wetten gebundeld zijn:
 - Welzijnswet .
 - Wet voorzieningen gehandicapten (Wvg).
 - Aantal subsidieregelingen uit de AWBZ (o.a. mantelondersteuning, diensten bij wonen met zorg).
 - De Huishoudelijke Verzorging uit de AWBZ.
 - De Openbare Geestelijke Gezondheidszorg (OGGZ).
 - Kort samengevat komt de **Wmo** er op neer dat mee doen van burgers aan de samenleving centraal staat. Hierbij wordt de burger actief op zijn eigen verantwoording aangesproken. Daar waar de burger niet in staat is om mee te doen [ondersteunt](#) de gemeente de burger.
- Het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW) en Regeling gehandicaptenparkeerkaart.
 - Hierin staat beschreven [wan](#)neer iemand in aanmerking komt voor een gehandicapten parkeerkaart (passagier) en
- Wijzigingswet Wet op het primair onderwijs, Wet op de expertisecentra en Wet op het voortgezet onderwijs.
 - In deze wijzigingswet staat dat de gemeente een verordening leerlingenvervoer moet hebben. In de verordening staat wie recht heeft op vervoer.

- Bouwbesluit

Verwijderd: ¶
¶

¹⁴ onder voorbehoud

Het Bouwbesluit bevat bouwtechnische voorschriften waaraan alle bouwwerken, in Nederland minimaal moeten voldoen. De eisen hebben o.a. betrekking op veiligheid, gezondheid en bruikbaarheid.

- Bestemmingsplan

Een bestemmingsplan beschrijft wat er met de ruimte in een bepaalde gemeente mag gebeuren. Het bestemmingsplan is bindend: het geldt zowel voor burgers, bedrijven als voor de gemeente zelf. Bestemmingsplannen bevatten niet alleen regels over het grondgebruik, maar bijvoorbeeld ook over maximale hoogte en breedte van bouwwerken. Past een bouwplan niet in het bestemmingsplan, dan kan de gemeente onder bepaalde voorwaarden vrijstelling verlenen.

Subsidies

- WonenPLUS
- Gehandicaptenplatform Anna Paulowna
- ANGO (Algemene Nederlandse Gehandicapten Organisatie)
- NVBS (Nederlandse Vereniging van Blinden en Slechtzienden)
- Stichting Graag Gedaan Anna Paulowna
- Stichting Graag Gedaan Wieringerwaard
- NVVS (Nederlandse vereniging voor slechthorende kop van Noord-Holland)

10.6 Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.

In paragraaf 2 staat wie de betrokkenen zijn. Een afspiegeling van de doelgroep komt in de [Wmo-](#)adviesraad. Dit zijn:

- leden van het Gehandicaptenplatform Anna Paulowna;
- vertegenwoordigers van de ouderenorganisaties.

Specifiek wordt nog gekeken hoe de verstandelijk gehandicapte vertegenwoordigd kan worden.

[Dit kan bijvoorbeeld via ouderorganisaties en/of MEE.](#)

10.7 Welke vragen zijn nog niet beantwoord.

De uitwerking hiervan volgt in de eerste helft van 2008. Het GPA heeft al aangegeven dat zij graag zien dat de Agenda 22 (zie bijlage 10-I) hierbij als leidraad wordt gebruikt.

Wanneer de bouw van de wooneenheden voor mensen met een beperking door gaat wordt ook hier flankerend beleid op [ontwikkeld](#).

10.8 Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).

[De uitwerking volgt nadat is vastgesteld met welke ontbrekende vragen de gemeente verder zal gaan.](#)

[Hier wordt dan een planning op gemaakt](#)

10.9 Hoe komt de verantwoording er uit te zien.

N.v.t. uitwerking volgt in 2008.

HOOFDSTUK 11 De verslaafde en of dakloze burger.

11.1 Inleiding.

In dit hoofdstuk staat de verslaafde en of dakloze burger centraal. Net als bij de sociaal kwetsbare burger is dit typisch een beleidsterrein [dat](#) regionaal wordt opgepakt. De [centrum](#)gemeente Den Helder neemt hierin het voortouw. Onder de [Wmo](#) wordt nog meer dan voorheen de rol van de eigen gemeente binnen het regionale beleid benadrukt.

11.2 Wie zijn de betrokkenen.

De verslaafde burger valt niet in een hokje te plaatsen. Onder de verslaafden zijn zwervers, jongeren, huisvaders – en moeders en werkenden. De verslaafde burger is moeilijk te bereiken.

Een indicatie voor de omvang van de doelgroep is het aantal cliënten [uit onze regio](#) dat hulp heeft gezocht bij Brijder in 2006 (jaarverslag Brijder):

- Alcoholgebruik: 281 (waar van nieuw 124);
- Drugsgebruik: 233 (waarvan nieuw 142);
- Medicijngebruik: 5 (waarvan nieuw 3);
- Gokken: 25 (waarvan nieuw 17);
- Overig: 10 (waarvan nieuw 4).

De daklozen [zijn](#) in twee categorieën te verdelen. De vrouw die wegens huiselijk geweld haar huis heeft moeten verlaten is sinds enkele jaren een speerpunt binnen dit beleidsterrein. Daarnaast is dan de overige groep die om welke reden dan ook geen dak, bad en brood hebben.

11.3 Welke vragen denkt de gemeente dat betrokkenen nu hebben.

Bij verslaafden en daklozen gaat het niet alleen om [het oplossen van](#) hun probleem. Het tegengaan [of voorkomen](#) van overlast is ook een belangrijk vraagstuk.

11.4 Welk antwoord biedt de gemeente nu.

De (ambulante) verslavingszorg omvat activiteiten die gericht zijn op preventie van verslavingsproblemen en op ambulante hulpverlening, inclusief activiteiten in het kader van de bestrijding van overlast door verslaving.

← -- -- Met opmaak: Links

Medio 2006 heeft de gemeente Den Helder als [centrumgemeente](#) de notitie verslavingszorg vastgesteld.

← -- -- Met opmaak: Links

Als standaardaanbod verslavingszorg is daarin vastgesteld:

← -- -- Met opmaak: Standaard, Links

A.Specifieke preventieactiviteiten gericht op doelgroepen (onderwijs, jeugd, risicogroepen, individuen met een verslaving).

B.Regionaal toegankelijke loketten voor verkenning eerste problematiek (intake, diagnostiek en lichte behandelvormen).

C.Toegang tot zwaardere behandelvormen (deeltijdbehandeling en (opname) kliniek voor duale problematiek enz.).

D.Een dekkend zorgaanbod voor langdurig verslaafden met een daarbij behorend zorgprogramma (bv. methadonverstrekking met basiszorg, beschermd wonen functies, inloop enz.).

E.Kortdurende laagdrempelige crisisopname; medische screening en ontgiftiging;

F.Aansluiting bij OGGZ en eerste opvang in crisissituaties.

← -- -- Met opmaak: Links, Inspringing:Links: 0 cm, Verkeerd-om: 0,32 cm

De onderdelen A, B en D en F dienen voor iedere subregio (in dit geval de Kop van Noord-Holland) beschikbaar te zijn op basis van overal geldende zorgprogramma's en evidence based zorg. De onderdelen C en E moeten als bovenregionale zorg beschikbaar zijn. Hier wordt aan voldaan door het steunpunt in Schagen.

← -- -- Met opmaak: Links

Bij de opvang zijn grofweg een drietal functies te onderscheiden:

preventie/signalering

Door vroegtijdige signalering van huurachterstanden worden woninguitzettingen voorkomen.

opvang en zorg

Maatschappelijke opvang: het bieden van bed, bad en brood en verschillende mate van begeleiding, ondersteuning en hulpverlening aan mensen die niet (meer) zelfstandig wonen.

De vrouwenopvang wordt in Den Helder uitgevoerd door de Stichting Blijf van mijn Lijf.

maatschappelijk herstel

Beleid over huiselijk-geweld richt zich op zowel het slachtoffer als de dader met als doel te voorkomen dat er in de toekomst weer huiselijk geweld plaats vindt. Beleid op overige opvang richt zich erop dat mensen op het eigen niveau blijven functioneren en voorkomen dat ze hulpbehoevender worden.

11.5 Hoe ziet de cliëntenparticipatie eruit.

De cliëntenparticipatie wordt regionaal opgepakt.

11.6 Welke vragen zijn nog niet beantwoord.

N.v.t. uitwerking volgt in 2008.

11.7 Wat is het antwoord op deze vragen (herijking beleid).

De uitwerking volgt nadat is vastgesteld met welke ontbrekende vragen de gemeente verder zal gaan.

Hier wordt dan een planning op gemaakt

11.8 Hoe komt de verantwoording er uit te zien.

N.v.t. uitwerking volgt in 2008.

Beleidsaanbevelingen uit de notitie mantelzorg.

B

Beleidsaanbeveling 1

Mantelzorg steeds terug laten keren in de publiciteit om meer bekendheid eraan te geven en om mantelzorgers te helpen zich als zodanig te herkennen, hierbij aansluiting zoekend bij landelijke publiciteit zoals de Dag van de Mantelzorg.

IJ

Beleidsaanbeveling 2

Zicht krijgen op mantelzorgers via intermediairen, bijvoorbeeld huisartsen, leerkrachten, maatschappelijk werkers.

L

Beleidsaanbeveling 3

Mantelzorgers binnen het kader van lokaal gezondheidsbeleid expliciet benoemen als doelgroep voor gemeentelijk beleid. Hiervoor een samenhangend geheel van doelstellingen, investeringen en activiteiten vaststellen en uitvoeren.

A

Beleidsaanbeveling 4

In de ontwikkeling van de gemeentebalie mantelzorg als beleidsterrein meenemen, en hieraan uiting geven in de scholing van de baliemedewerkers.

G

Beleidsaanbeveling 5

Het Steunpunt Mantelzorg als inhoudsdeskundige ondersteunen en bekendheid hiervan vergroten onder hulpverleners.

E

Beleidsaanbeveling 6

Daarnaast een netwerk van mantelzorgondersteunende organisaties creëren.

6

Beleidsaanbeveling 7

De functie van ouderenwerkster mede in het kader van mantelzorgondersteuning beschikbaar houden en de ouderenwerkster inhoudsdeskundig maken en houden. Binnen het PIO-project structureel aandacht besteden aan mantelzorgondersteuning.

A

Beleidsaanbeveling 8

Binnen het kader van de WWB bezien welke mogelijkheden gecreëerd kunnen worden om mantelzorgondersteuning gestalte te geven.

-

Beleidsaanbeveling 9

Een nauw toezicht houden op de doorlooptijd van aanvragen in het kader van de WVG.

I

Beleidsaanbeveling 10

Daarbij de WVG-consulent cliënten laten informeren over de mogelijkheden van de thuiszorgwinkel.

Beleidsaanbeveling 11

Bezien of eenvoudige indicatiestellingen door de gemeente zelf uitgevoerd kunnen worden.

Beleidsaanbeveling 12

Mogelijkheden voor het aanleggen van een depôt voor hulpmiddelen te onderzoeken.

Beleidsaanbeveling 13

Het vrijwilligerswerk structureel versterken om daarmee ondersteuning aan mantelzorgers mogelijk te maken.

Beleidsaanbeveling 14

Een regeling mantelzorg opstellen teneinde tijdelijke uitbreiding van een woning ten behoeve van mantelzorg mogelijk te maken.

B
I
J
L
A
G
E
6
B
-
I

Onderzoeksrapportage m.b.t. vrijwilligersorganisaties in de gemeente Anna Paulowna

Inleiding

De gemeente Anna Paulowna werkt aan een beter lokaal vrijwilligerswerkbeleid. Om dit beleid beter te kunnen onderbouwen en ontwikkelen, verricht zij regelmatig onderzoek. In 2001 is een nulmeting uitgevoerd onder 162 lokale vrijwilligersorganisaties. In oktober en november 2006 is er opnieuw een vragenlijst verspreid onder de lokale vrijwilligersorganisaties. Deze vragenlijst is in samenwerking met PRIMO nh ontwikkeld en uitgezet. De onderhavige rapportage is een beschrijving van de resultaten van de enquête uit 2006.

Vragenlijst

Voor de enquête is een identieke schriftelijke en een digitale vragenlijst ontwikkeld. De organisaties hebben een begeleidende brief en een schriftelijke vragenlijst van de gemeente Anna Paulowna ontvangen waarin het doel van het betreffende onderzoek is toegelicht. Zij zijn verzocht om de vragenlijst via het internet in te voeren.

De vragenlijst bestond uit 19 vragen die betrekking hadden op de volgende thema's: "algemene gegevens", "werving van en tekort aan vrijwilligers" en "knelpunten, wensen en oplossingen". De vragenlijst is als 'bijlage 1' aan deze rapportage toegevoegd.

Onderzoekspopulatie/ respondenten

Het soort organisaties dat bij de huidige enquête is benaderd, komt overeen met die van de nulmeting. Als basis is het bestand van de Polderse Gemeenschap gebruikt. Deze is aangevuld met kerkgenootschappen, onderwijsorganisaties, regionaal georiënteerde vrijwilligersorganisaties en welzijnsorganisaties die niet direct te maken hebben met leden. Bij de huidige enquête is een iets groter aantal organisaties benaderd dan bij de nulmeting van 2001. In totaal zijn er 1167 organisaties benaderd.

1) Algemene gegevens

1. Aantal organisaties, respons en aantal vrijwilligers

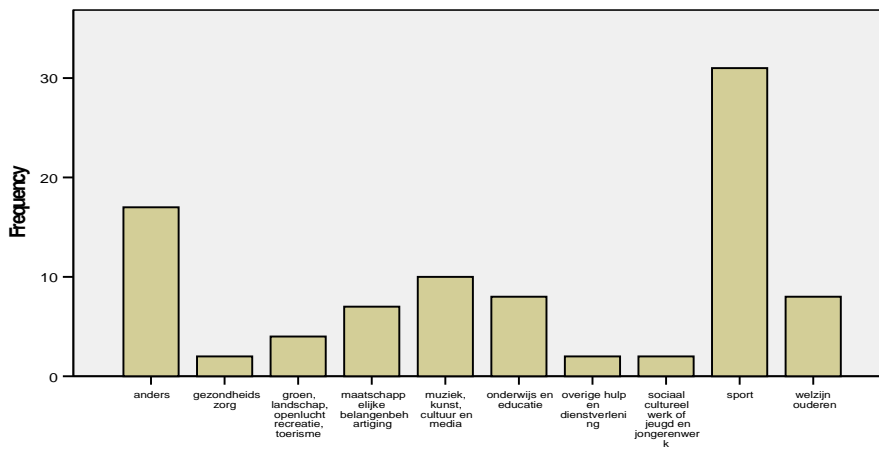
Bij de huidige enquête (najaar 2006) hebben 91 van de 167 organisaties de vragenlijst teruggestuurd. Dit is een respons van **54,5%**. Vrijwel even hoog als dat van de nulmeting in 2001.

De 91 organisaties zijn als volgt verdeeld over verschillende sectoren:

	aantal	Percentages
anders	17	18,7
gezondheidszorg	2	2,2
groen, landschap, openlucht recreatie, toerisme	4	4,4
maatschappelijke belangenbehartiging	7	7,7
muziek, kunst, cultuur en media	10	11,0
onderwijs en educatie	8	8,8
overige hulp en dienstverlening	2	2,2

sociaal cultureel werk of jeugd en jongerenwerk	2	2,2
sport	31	34,1
welzijn ouderen	8	8,8
Totaal	91	100,0

In welke sector is uw organisatie werkzaam?

In welke sector is uw organisatie werkzaam?

De meeste organisaties die de enquête hebben ingevuld, komen uit de sport sector (31). Zij worden gevolgd door organisaties uit de sector 'muziek, kunst en cultuur'(10) en de sectoren 'onderwijs' (8) en 'welzijn ouderen' (8). Vrijwilligersorganisaties die aangeven bij 'een andere sector' 'te horen, noemen als sector: sociale hulpverlening, een kerkgenootschap, scouting en recreatie.

De responsverdeling komt overeen met die van de nulmeting uit 2001.

De organisaties geven aan dat er in totaal **2380** vrijwilligers bij hen actief zijn.¹⁵ Het aantal vrijwilligers verschilt met die van de nulmeting van 2001. Hier werd uitgegaan van 4000 actieve vrijwilligers.¹⁶ Er is geen duidelijke verklaring te geven voor het verschil. Blijkbaar is er bij de nulmeting sprake geweest van een globale berekening en een schatting. Uit dezelfde nulmeting blijkt dat de totale som van vrijwilligers uit drie functiecategorieën (uitvoerend, ondersteunend en bestuur) 2042 te zijn. Dit komt dichterbij het aantal vrijwilligers dat bij van de huidige enquête is opgegeven.

De meerderheid van de organisaties heeft een vrijwilligersbestand van minder dan 10 vrijwilligers **47,1%**. Hierna volgen organisaties met een bestand van 20 tot 50 vrijwilligers (**19,5%**) en 10 tot 20 (**18,4%**). Maar **5,7%** van de organisaties geeft aan meer dan 100 vrijwilligers te hebben. De laatste groep organisaties is afkomstig uit de volgende sectoren: 'sport', 'groen, landschap, openlucht recreatie, toerisme' en 'de gezondheidszorg'. (Zie bijlage 2 tabel 2, blz.2).

Aantal vrijwilligers	<10	10-20	20-50	50-100	>100	
Totaal	41	16	17	8	5	87
Percentage	47,1%	18,4%	19,5%	9,2%	5,7%	100,0%

Non Respons= 4.

2. Begeleiding van vrijwilligers

Het gros van de organisaties heeft niemand aangesteld voor de begeleiding of ondersteuning van vrijwilligers (**67,4%**).

	aantal	percentage
Ja een bestuurslid belast met vrijwilligerszaken	14	15,7%
Ja een betaalde coördinator/begeleider	6	6,7%
Ja een vrijwillige coördinator/begeleider	9	10,1%
Nee	60	67,4%
Totaal	89	100%

De organisaties die een betaalde coördinator hebben, bevinden zich in de sector 'muziek, kunst, cultuur en media', 'welzijn ouderen' en 'onderwijs en educatie'. De ouderenorganisaties hebben ook het vaakst iemand aangesteld voor de begeleiding van vrijwilligers, 5 van de 8 keer. (Zie bijlage 2 tabel 19, blz. 10)

3. Werkzaamheden

De vrijwilligers steken per week de meeste uren in het uitvoerend werk (ongeveer 317,5 uur per week). Het aantal uren dat ingezet wordt voor andere werkzaamheden is gelijk: in ondersteunende taken (secretariaat e.d) en bestuurswerk steken zij 220,5 uur per week.

Soort taken	Aantal uur per week	Tijdbesteding in
-------------	---------------------	------------------

		percentage
Uitvoerend werk	317,5	41,8
Ondersteunende functies (secretariaat e.d.)	220,5	29,1
bestuur	220,5	29,1

Bij nulmeting was dit als volgt:

Van de vrijwilligers zijn **42%** werkzaam in de uitvoering, **43%** heeft een bestuursfunctie en **15%** verricht ondersteunende of coördinerende taken.

De resultaten van de huidige enquête verschillen aanmerkelijk met die van de nulmeting als het gaat om de tijdsinvestering in bestuurswerk en ondersteunende taken. De oorzaak ligt bij een verschil in de vraagstelling. Wellicht hebben veel organisaties bij de huidige enquête de werkzaamheden van de secretaris (bestuurder) geschaard onder de categorie ondersteunende functies.

4. Waardering voor vrijwilligerswerk

Bij de huidige enquête is aan organisaties gevraagd op welke wijze zij waardering geven aan het vrijwilligerswerk.

Soort waardering	aantal	percentage
Wij organiseren vrijwilligerdagen, uitstapjes en dergelijke	19	20,9%
Wij besteden aandacht aan kerstpakketten, bloemen en verjaardagskaartjes	28	30,8%
Wij bieden vrijwilligers een onkostenvergoeding aan	17	18,7%
Wij hebben op dit terrein niets geregeld	29	31,9%
Wij tonen op een andere manier waardering (anders)	33	36,3%

Bijna éénderde van organisaties (**31,9%**) zegt *niets* te hebben geregeld op dit terrein.. Een bijna even groot aantal organisaties, **30,8%**, zegt aandacht te besteden aan kerstpakketten, bloemen en verjaardagen. **36,3%** van de organisaties zegt op een andere manier waardering te tonen dan in de enquête wordt genoemd. Hieronder valt het mondeling bedanken van vrijwilligers, een vermelding in de nieuwsbrief en deskundigheidbevordering.

Onder de antwoordcategorie "anders" is ook "geen waardering" (4 van de 33), "vrijwilligersavond"

(5 van 33) ingevuld of *bloemen* ingevuld (3 van de 33). Dit geeft een iets ander beeld van de wijze waarop organisaties waardering geven, zoals blijkt uit de volgende tabel.

Soort waardering	aantal	percentage
Vrijwilligersdagen, uitstapjes e.d	24	26,3 %
Bloemen, kerst, verjaardagen	31	34,0%
onkostenvergoeding	17	18,7 %

Niets geregeld	33	36,2%
anders	21	23,0 %

De laatste tabel laat duidelijk zien dat het percentage organisaties dat *niets geregeld* heeft (**36,2%**), het hoogst is. Hierna volgen de organisaties die waardering geven in de vorm van een bloemetjes en attenties met kerst en verjaardagen (**34%**).

5. Onkostenvergoeding

Op de vraag welke regelingen organisaties hanteren voor vrijwilligers antwoordt **39,6%** (N=36) dat zij een onkostenvergoeding op basis van gemaakte kosten heeft, **15,4%** (N=14) kent een vaste onkostenvergoeding.

Soort regeling	aantal	Percentage
Een onkostenvergoeding voor gemaakte kosten (op basis van declaraties)	36	39,6%
Een vast bedrag voor onkosten (vrijwilligersvergoeding)	14	15,4%

Het aantal organisaties dat vergoeding kent, komt hiermee op **55** procent. Bij **45%** van de organisaties worden de onkosten niet vergoed.

*De nulmeting uit 2001 had de volgende uitkomst m.b.t. onkostenvergoedingen: **55%** van de organisaties kent geen vergoeding voor gemaakte onkosten. Vrijwilligers zetten zich daar onbetaald in en betalen hun onkosten uit eigen portemonnee.*

De organisaties die het vaakst een onkostenvergoeding op basis van gemaakte kosten geven, zijn de sportorganisaties en organisaties op het gebied van 'muziek, kunst, cultuur en media'. Bij beiden is dit **16,6%** (6 van de 36). Zij worden gevolgd door de ouderenorganisaties **13,8%** (5 van de 36) en organisaties voor onderwijs en educatie **11,1%** (4 van de 36).

Sportverenigingen en organisaties voor onderwijs en educatie geven het vaakst een vaste onkostenvergoeding, respectievelijk **28,5 %** (4 van de 14) en **21,4%** (3 van de 14). (Zie bijlage 2 tabel 20, blz. 11).

6. Andere regelingen

Het aantal organisaties dat *geen regelingen voor vrijwilligers* heeft, is het grootst, **44%**. Hierna volgen de organisaties die zeggen een onkostenvergoeding op basis van gemaakte kosten te hebben **39,6%** (zie vorige paragraaf, § 5.).

Het percentage organisaties dat zegt een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering of een ongevallenverzekering te hebben, is respectievelijk **24,2%** en **22%**.. Het valt erg op dat maar weinig organisaties een vrijwilligersovereenkomst of –reglement of een inspraakregeling kennen. Voor alle drie categorieën is dit maar **7,7%**. Ook het aantal organisaties met functieomschrijvingen voor vrijwilligers is erg laag, namelijk **9,9%**.

Soort regeling	aantal	Percentage organisaties
Een vrijwilligersovereenkomst	7	7,7%
Een onkostenvergoeding voor gemaakte kosten (op basis van declaraties)	36	39,6%
Een vast bedrag voor onkosten (vrijwilligersvergoeding)	14	15,4%
Een bedrijfsaansprakelijkheidsverzekering	22	24,2%
Een ongevallenzekeringsverzekering	20	22,0%
Een vrijwilligersreglement	7	7,7%
Functieomschrijvingen	9	9,9%
Een inspraakregeling voor vrijwilligers	7	7,7%
Geen van deze regelingen	40	44,0%

Ouderenorganisaties, **33,3 %** (3 van de 9) en sportverenigingen, **22,2%**(2 van de 9), werken het vaakst met *een functieomschrijving*. Ook hebben zij het vaakst *een inspraakregeling*: sport **42,9%**(3 van de 7) en ouderenorganisaties **28,6%** (2 van de 7). Organisaties voor onderwijs en educatie werken het vaakst met *een vrijwilligersovereenkomst*, **42,9%** (3 van de 7). Het valt op dat sportverenigingen en ouderenorganisaties dit juist helemaal niet lijken te doen, geen van de 7. (Zie bijlage 2 tabel 21, blz. 12).

II) Werving van en tekort aan vrijwilligers

1. Gebruik van Digitale vacature bank

Voor de werving van vrijwilligers kunnen organisaties gebruik maken van de Digitale vacaturebank www.vrijwilligersvacaturebank.nl. Deze site wordt beheerd door de gemeente. Aan de organisaties is gevraagd of zij bekend zijn met deze site. Uit de enquête blijkt dat de helft van de organisaties niet bekend is met de site **50,5 %**.

Bent u bekend met de digitale vrijwilligersbank in Anna Paulowna?

	aantal	Percentage
Non respons	3	3,3%
ja	42	46,2%
nee	46	50,5%
Totaal	91	100,0%

2. Wervingsmethoden

Zoals uit de onderste tabel blijkt wordt de Digitale vacaturebank het minst gebruikt voor de werving van vrijwilligers. Slechts één organisatie (**1,1%**) geeft aan dat zij hier gebruik van maakt. De meeste organisaties maken gebruik van 'het persoonlijk benaderen van potentiële vrijwilligers', **67,0%**, gevolgd door 'mond-tot-mondreclame', **40,7%**.

Wervingsmethode	aantal	Percentage organisaties
Digitale vacaturebank www.vrijwilligersvacaturebank.nl	1	1,1%
Mond-tot-mond reclame	37	40,7%
Persoonlijke vragen/benaderen	61	67,0%
Vrijwilligersmarkt	3	3,3%
Persberichten	10	11,0%
(Wervings)folders	4	4,4%
Andere wervingsmethode	15	16,5%

Bij de nulmeting in 2001 waren de bovengenoemde scores ook het hoogst..

Nulmeting 2001:

Bij de meting van het effect van verschillende wervingsactiviteiten scoorde het persoonlijk vragen het hoogst, 74%. Ook de mond-tot-mondreclame scoort hoog 34%.

Uit de vergelijking met de nulmeting blijkt dat er iets meer organisaties gebruik zijn gaan maken van 'mond-tot- mondreclame' en iets minder van 'de persoonlijke benadering'. Opvallend is dat er nog maar weinig gebruik gemaakt wordt van de door de gemeente georganiseerde vrijwilligersmarkt, **3,3%** en van wervingsfolders, **4,4%**. Alleen een maatschappelijke belangen organisatie en een twee organisaties uit de sector "anders"¹⁷ geven aan via de markt vrijwilligers te werven.

Bij de categorie 'andere wervingsmethode' geven organisaties aan dat zij werven via een *nieuwsbrief/ schoolkrant* (2x) of dat zij *niets aan werving doen* (5x) of dat werving *niet van toepassing is* op hun organisatie (2x).

3. Knelpunten bij werving

Uit de Nulmeting van 2001 bleek het volgende:

65% de organisaties heeft aangegeven knelpunten te ervaren bij het werven van vrijwilligers. Vooral het werven van vrijwilligers voor bestuursfuncties wordt aangegeven als knelpunt.

Bij de huidige enquête is niet direct aan de organisaties gevraagd of zij de werving van vrijwilligers als een knelpunt ervaren. Er is wel gevraagd voor welke functies en aan welke groep vrijwilliger zij een tekort hebben. Dit levert het volgende resultaat op:

Voor welke functies/ activiteiten heeft u een tekort aan vrijwilligers?

	aantal	percentage organisaties
Uitvoerend werk/activiteiten	14	15,4%
Ondersteunende functies (secretariaat)	15	16,5%
Bestuursfuncties	22	24,2%
Incidentele klussen/korte klussen	17	18,7%
Structurele activiteiten voor een langere periode	10	11,0%
Onze organisatie heeft geen tekort aan vrijwilligers	50	54,9%

Het percentage organisaties dat geen tekort aan vrijwilligers zegt te hebben, is gezien de heersende opvatting en in vergelijking met de nulmeting hoog, namelijk **54,9%**. De rest, **45,1%**, heeft er wel problemen mee. Ook uit de huidige enquête blijkt dat men het meeste tekort heeft aan bestuursleden, **24,2%**. Dit percentage is waarschijnlijk iets hoger, doordat organisaties die op zoek zijn naar een secretaris soms de antwoordcategorie 'ondersteunende functies' hebben aangekruist. Het valt op dat organisaties vaker vrijwilligers zoeken voor *incidentele klussen/korte klussen* (**18,7%**) dan voor *structurele activiteiten voor een langere periode* (**11%**).

De vraag aan welke groep vrijwilliger organisaties een groot tekort hebben, levert het volgende resultaat op:

Tabel 1

Aan welke groep is een groot tekort?	aantal	percentage	respons in aantal
Jongeren tot 25 jaar	11	26,8	41
Mensen van 25 t/m 50 jaar	14	32,6	43
50 plussers	2	4,8	42
Uitkeringsgerechtigden	3	8,1	37
Allochtonen	4	10,8	37
Mannen	6	14,6	41
Vrouwen	5	12,2	41

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat de organisaties het vaakst een groot tekort hebben aan mensen in de leeftijdsgroep van 25-50 jaar (32,6%) en iets in mindere mate aan jongeren tot 25 jaar, 26,8%. Het vinden van 50-plussers voor vrijwilligerswerk lijkt voor de organisaties het minst urgent. Slechts 4,8% van hen zegt een groot tekort te hebben aan deze groep.

Twee organisaties geven aan ook een groot tekort te hebben aan mensen voor specifieke taken, zoals begeleiders/scheidsrechters (een voetbalvereniging), onderhoudsmensen (een stichting voor behoud van een monument).

Aan de organisaties is ook gevraagd aan welke groep zij geen tekort hebben. Dit levert het volgende beeld op:

Tabel 2

Aan welke groep heeft u geen tekort?	aantal	percentage	respons in aantal
Jongeren tot 25 jaar	24	58,5	41
Mensen van 25 t/m 50 jaar	23	53,5	43
50 plussers	26	61,9	42
Uitkeringsgerechtigden	30	81,1	37
Allochtonen	31	83,8	37
Mannen	27	65,9	41
Vrouwen	27	65,9	41

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat het percentage organisaties dat zegt geen te kort te hebben aan mensen van 25-50 jaar het kleinst is (53,5%). Dit bevestigt het beeld van de vorige tabel (tabel 1). Er kan dus gezegd worden dat er in de gemeente problemen zijn met het vinden van mensen uit deze leeftijdscategorie. Het beeld dat organisaties het minst op zoek zijn naar is aan 50-plussers uit tabel 1 wordt door tabel 2 weer enigszins weerlegd. Uit tabel 2 blijkt namelijk dat de organisaties het minst op zoek zijn naar allochtone vrijwilligers (83,3%) en uitkeringsgerechtigden (81,1%).¹⁸

III) Knelpunten en oplossingen

1. Knelpunten: regelgeving

Om een beeld te krijgen van de informatie en kennis die organisaties in huis hebben, is hen gevraagd in hoeverre zij op de hoogte zijn een aantal regelgevingen.

Dit levert het volgende beeld op:

Soort regelgeving	aantal	percentage organisaties
Maximale onkostenvergoedingen en andere belastingtechnische zaken	34	37,4%
Verzekeringen en aansprakelijkheid	47	51,6%
Arbeidsomstandighedenwetgeving	19	20,9%
Rechtsvormen en inschrijving KvK	43	47,3%

B I J L A G E 6 B - I

Vestigingseisen/ brandveiligheideisen	26	28,6%
Vergunningen	34	37,4%
Subsidieverordeningen	36	39,6%
Geen van deze regelgevingen	26	28,6%

Uit de tabel blijkt dat organisaties het best op de hoogte zijn van de regelgeving over 'verzekeringen en aansprakelijkheid', **51,6%**. Zij zijn in iets mindere mate op de hoogte van de regelgeving over 'rechtsvormen en inschrijving Kamer van Koophandel' **47,3%**. van de 'arbeidsomstandigheden-wetgeving', **20,9%**, is men het minst op de hoogte.

De nulmeting van 2001 had de volgende uitkomst:

*Nog geen **52%** van de organisaties geeft aan op de hoogte te zijn van de regelgeving m.b.t. rechtsvormen en inschrijving KvK. Dit is een opvallend cijfer daar verenigingen en stichtingen verplicht zijn zich in te schrijven bij de Kamer van Koophandel. **45%** geeft aan op de hoogte te zijn m.b.t. verzekeringen en aansprakelijkheid. Voor **55%** is dit dus niet het geval. De kennis van de arbeidsomstandighedenwetgeving is het kleinst, **25%**. Ook de kennis van subsidieverordeningen van de gemeente valt tegen, **46%**.*

In vergelijking met de nulmeting kan worden geconcludeerd dat de kennis over verzekeringen e.d. minimaal is toegenomen. Van **45%** naar **51,6 %**. Organisaties lijken inmiddels nog minder op de hoogte te zijn van 'rechtsvormen en inschrijving KvK' (van **52%** naar **47,3%**). Ook de kennis van 'subsidieverordeningen' lijkt minder dan in 2001 (van **46%** naar **39,6%**).

2. Knelpunten: informatie en advies

Aan de organisaties is gevraagd of zij weten waar zij terecht kunnen voor informatie en advies over vrijwilligerswerk. Aansluitend daarop is hen gevraagd welke inhoudelijke ondersteuning en advies zij missen van de gemeente of koepelorganisatie.

De eerste vraag levert het volgende resultaat op:

Weet uw organisatie waar u informatie en advies kunt verkrijgen?

	aantal	percentage
Ja ergens anders	8	9,6
Ja bij het steunpunt vrijwilligerswerk van de gemeente Anna Paulowna	33	39,8
Ja bij mijn eigen organisatie d.w.z. regionale of landelijke koepel	28	33,7
Nee wij weten niet waar we terecht kunnen voor informatie en advies	14	16,9
Totaal	83	100,0

Organisaties blijken het vaakst het steunpunt vrijwilligerswerk van de gemeente te beschouwen als een plek waar ze terecht kunnen voor vragen, **39,8%**. Ook de eigen regionale of landelijke organisatie wordt vaak genoemd, namelijk **33,7%**. In dit onderzoek

**B
U
L
A
G
E
6
B
-
I**

zegt slechts **16,5%** van de organisaties niet te weten waar zij terecht kunnen voor vragen over vrijwilligerswerk. Dit is een groot verschil met het resultaat uit de nulmeting van 2001. Wellicht had de gemeente toen nog geen steunpunt opgericht.

Uitkomst nulmeting 2001:

*Minstens **43%** van de organisaties geeft aan dat ze niet weten waar ze informatie en advies over vrijwilligerswerk kunnen krijgen.*

Het vinden van informatie en advies over vrijwilligerswerk lijkt hiermee een minder groot knelpunt te vormen dan in 2001.

De vraag op welke thema's organisaties inhoudelijke ondersteuning en advies missen vanuit de gemeente of de eigen organisatie levert het volgende resultaat op:

Soort informatie/thema	aantal	Percentage organisaties
Het ontbreekt ons niet aan informatie	44	48,4%
Tips of materiaal voor het werven van vrijwilligers	8	8,8%
Tips of voorlichting over financiële zaken (subsidies/fondsen/sponsoring e.d.)	30	33,0%
Informatie over de WMO	4	4,4%
Informatie over overeenkomsten, reglementen of inspraak	7	7,7%
Informatie over verzekeringen	7	7,7%
Informatie over onkostenvergoedingen	11	12,1%
Informatie over andere wettelijke regelingen	14	15,4%
Anders	15	16,5%

48,4 % van de organisaties zegt dat het niet ontbreekt aan inhoudelijke informatie. De groep die aangeeft dat het haar wel ontbreekt aan informatie of ondersteuning, geeft aan dat dit vooral

'tips en voorlichting over subsidies, fondsen sponsoring e.d.' betreft, **33%**.

Bij de nulmeting van 2001 leverde het volgende resultaat op ten aanzien van de vraag of men voldoende ondersteuning kreeg:

***45%** van de organisaties zegt voldoende ondersteuning te ontvangen vanuit een gemeentelijke, provinciale of landelijke organisatie. Dit betekent dus dat zeker **49%** zegt onvoldoende ondersteuning te ontvangen. Het ontbreekt organisaties vooral aan informatie over financiële zaken (subsidies e.d), **28%**.*

Het blijkt dat het percentage organisaties dat goed geïnformeerd is over inhoudelijke thema's, niet veel afwijkt van die van de nulmeting uit 2001. De behoefte aan informatie over financiële zaken is ook ongeveer gelijk gebleven en wordt nog steeds het vaakst gemist. Het is opvallend dat organisaties nauwelijks informatie missen vanuit de gemeente en eigen organisatie over de WMO. Dit percentage is het laagst, **4,4%**. Ook de behoefte aan informatie over werven van vrijwilligers, vrijwilligers-overeenkomsten, inspraak, en verzekeringen lijkt niet echt groot (**7,7%** en **8,8%**).

3. Oplossingen: voorzieningen, campagnes acties e.d.

Tijdens de enquête is onderzocht of organisaties in de praktijk bij de gemeente aankloppen voor het oplossen van knelpunten (bijv. werven van vrijwilligers). Aan de organisaties is de volgende vraag voorgelegd: *Van welke voorzieningen van de gemeente maakt u momenteel gebruik voor het oplossen van knelpunten?*

Op deze vraag wordt is op de volgende wijze geantwoord:

	aantal	Percentage organisaties
Digitale vrijwilligersvacaturebank www.vrijwilligerswerkannapaulowna.nl	5	5,5%
Gemeentelijk steunpunt vrijwilligerswerk	4	4,4%
Gemeentelijke vrijwilligersmarkt en de vrijwilligersprijs	2	2,2%
Geen van deze voorzieningen	67	73,6%
Anders	17	18,7%

Uit de tabel blijkt dat er maar weinig gebruik gemaakt wordt van gemeentelijke voorzieningen bij knelpunten in het vrijwilligerswerk. **73,6%** zegt geen gebruik te maken van deze voorzieningen. Blijkbaar weet men wel dat deze voorzieningen er zijn voor ondersteuning bij problemen, maar maakt men er toch nauwelijks gebruik van. Per voorziening is het percentage niet hoger dan **5,5%**.

Opmerkelijk is bijvoorbeeld dat **39,8%** van de organisaties van het bestaan van het Steunpunt afweet (zie § 2.knelpunten: informatie en advies). Slechts **4,4%** maakt er echter gebruik van als zij ondersteuning nodig hebben.

Onder de categorie 'anders/andere voorzieningen' worden geen noemenswaardige alternatieven genoemd. Eén organisatie geeft aan dat zij knelpunten via overleg met de wethouder en gemeenteambtenaar oplost. Een andere organisatie geeft aan dat dit in overleg met leden gebeurt.

Aan de organisaties is net als bij de nulmeting van 2001 gevraagd wat hen in de toekomst zou kunnen helpen bij het oplossen van knelpunten:

*De nulmeting van 2001 leverde het volgende beeld op:
(Alleen de respons van meer dan 15% is vermeld)*

Oplossingen

<i>gemeentelijk informatiepunt</i>	34%
<i>vrijwilligersvacaturebank / vrijwilligerscentrale</i>	31%
<i>gemeentelijke vrijwilligersmarkt</i>	31%
<i>collectieve verzekeringen</i>	29%
<i>bedrijfsleven betrekken bij het vrijwilligerswerk</i>	25%
<i>campagnes voor werving nieuwe leden</i>	18%
<i>gemeentelijk dienstenbureau</i>	16%

Bij de huidige enquête is het resultaat als volgt:

	aantal	percentage organisaties
Gemeentelijk dienstenbureau voor praktische ondersteuning (publiciteit/werving/ administratie enz)	27	29,7%
Een vrijwilligerscentrale	27	29,7%
Campagnes voor het werven van nieuwe (groepen) vrijwilligers	18	19,8%
Acties om het bedrijfsleven meer bij het vrijwilligerswerk te betrekken	16	17,6%
Collectieve verzekeringen vanuit de gemeente	19	20,9%
Organisatieonderzoek en -advies t.a.v. specifieke knelpunten	4	4,4%
Anders	25	27,5%

Het valt op dat de organisaties aangeven dat zij het meest behoefte te hebben aan een gemeentelijk dienstencentrum voor praktische ondersteuning of een Vrijwilligerscentrale. In beide gevallen gaat het om **29,7%**. Bij de nulmeting gaf men aan het meest behoefte hebben aan een gemeentelijk informatiepunt (**34%**). Inmiddels is deze er in de vorm van het Steunpunt. In de praktijk maken organisaties hier weinig gebruik van (zie § 3:voorzieningen, campagnes, acties e.d.). Het is mogelijk dat het huidige Steunpunt nog onvoldoende aan de behoefte van organisaties voldoet. Ook kan het zijn dat de drempel om gebruik te maken van deze voorziening nog te hoog is bij de groep die hier aangeeft behoefte te hebben aan een gemeentelijk dienstencentrum.

4. Deelname gespreksavond

Aan het eind van de enquête is aan de organisaties gevraagd of zij van plan zijn naar een gespreksavond van de gemeente over vrijwilligerswerk te komen.

Een kleine minderheid van de organisaties zegt aan deze avond te willen deelnemen, **37,4%**.

Gespreksavond vrijwilligerswerk

	aantal	percentage
Non respons	2	2,2
ja	34	37,4
nee	55	60,4
Totaal	91	100,0

De groep organisaties die op de gespreksavond wil komen, geeft aan dat zij behoefte hebben aan 'Tips of voorlichting over financiële zaken (subsidies/fondsen/sponsoring e.d.)' (15 van de 34) en 'Informatie over andere wettelijke regelingen' (11 van de 34) het meest. Opvallend is dat een vrij grote groep organisaties die wil komen, zegt geen informatie over vrijwilligerswerk te missen, 11 van de 34 (zie bijlage 2, tabel 22, blz. 13.).

Ook de volgende tabel bevestigt dit beeld:

B I J L A G E 6 B - I

Weet uw organisatie waar u informatie en advies kunt verkrijgen?		Gespreksavond vrijwilligerswerk		Totaal
		ja	nee	
Ja ergens anders	aantal	5	3	8
	% totaal	6,0%	3,6%	9,6%
Ja bij het steunpunt vrijwilligerswerk van de gemeente Anna Paulowna	aantal	14	19	33
	% totaal	16,9%	22,9%	39,8%
Ja bij mijn eigen organisatie d.w.z. regionale of landelijke koepel	aantal	13	15	28
	% totaal	15,7%	18,1%	33,7%
Nee wij weten niet waar we terecht kunnen voor informatie en advies	aantal	2	12	14
	% totaal	2,4%	14,5%	16,9%
Totaal	aantal	34	49	83
	% totaal	41,0%	59,0%	100,0%

Tweeëndertig van de 34 organisaties (94%) die weten waar zij terecht kunnen voor advies en informatie, zijn geïnteresseerd.

De organisaties die geïnteresseerd zijn in de gespreksavond zijn voornamelijk sportverenigingen (12 van de 34), de ouderenorganisaties (6 van de 34) en maatschappelijk belangenorganisaties (4 van de 34). (Zie bijlage 2, tabel 23, blz.13)

Conclusies

De algemene kenmerken van organisaties:

De huidige enquête levert een aantal relevante resultaten op als het gaat om *de algemene kenmerken van organisaties*.

Het aantal vrijwilligers mag op grond van dit onderzoek geschat worden op ongeveer 2380. Opvallend is dat bijna de helft van de organisaties (47,1%) een vrijwilligersbestand heeft van minder dan 10 personen. Organisaties met meer dan 50 of meer dan 100 vrijwilligers vormen een aanzienlijke minderheid (respectievelijk 9,2 % en 5,7%). (Zie bijlage 2, tabel 2, blz.2). De organisaties besteden op grond van dit onderzoek de meeste tijd aan uitvoerende werkzaamheden. Ook de tijdsinvestering in bestuurswerk is groot. Door een verschil in vraagstelling kan dit percentage echter niet goed vergeleken worden met dat van de nulmeting.

Ruim eenderde van de organisaties (36,2%) heeft op het terrein van *'de waardering van vrijwilligers'* nog niets geregeld. Het percentage organisaties dat de onkosten van vrijwilligers vergoed is wel gestegen. Vergeleken met de nulmeting uit 2001 kan gezegd worden dat er iets meer organisaties de onkosten van vrijwilligers vergoeden (van 45% naar 55%). Het feit dat er meer organisaties in zijn benaderd bij de huidige enquête kan hier invloed op hebben. In het algemeen heeft bijna de helft van de organisaties (44%) nog geen gangbare regeling voor vrijwilligers getroffen of ingesteld.

De werving van en tekort aan vrijwilligers

Bij de werving van en tekort aan vrijwilligers valt op dat de helft van de organisaties (50,5%) niet bekend is met de Digitale vacaturebank van de gemeente. Er is slechts één organisatie die aangeeft er gebruik van te hebben gemaakt. Ook de vrijwilligersmarkt gebruikt men heel weinig gebruik voor dit doel (3,3%). De meeste organisatie benaderen potentiële vrijwilligers persoonlijk of maken gebruik van mond-tot-mondreclame. Dit komt overeen met het resultaat van de nulmeting van 2001.

Het percentage organisaties dat geen tekort aan vrijwilligers zegt te hebben, is gezien de heersende opvatting en in vergelijking met de nulmeting hoog (54,9%). Net als bij de nulmeting blijkt dat organisaties het meest tekort hebben aan bestuursleden. Verder valt het op dat organisaties vaker vrijwilligers zoeken voor *incidentele klussen/korte klussen* (18,7%) dan voor *structurele activiteiten voor een langere periode* (11%).

De organisaties die wel een tekort aan vrijwilligers hebben, geven aan dat zij het meeste tekort hebben aan vrijwilligers tussen de 25 en de 50 jaar (14 van de 43 of 32, 6%), gevolgd door jongeren tot 25 jaar (11 van de 41 of 26,8%).

Knelpunten en oplossingen

Bijna een derde van de organisaties heeft geen kennis in huis omtrent de regelgeving over vrijwilligerswerk (28,6%). De resterende organisaties zijn het best op de hoogte van de regelgeving over verzekeringen en aansprakelijkheid (51,6%) en het minst van de arbeidsomstandighedenwetgeving (20,9%). De kennis die zij hebben over rechtsvormen en inschrijving bij de Kamer van Koophandel is afgenomen in vergelijking met 2001. Dit betekent dat de gemeente hier nog steeds aandacht aan zal moeten besteden.

Het is opmerkelijk dat de meerderheid van de organisaties goed weet waar zij terecht kunnen voor informatie en advies. Een kleine minderheid (16,9 %) weet het niet. Ook zegt bijna de helft van de organisaties (48,4%) dat zij geen inhoudelijke ondersteuning en advies missen van de gemeente of hun eigen organisatie. De organisaties die zeggen wel informatie of ondersteuning te missen geven het vaakst aan dat zij meer willen weten over subsidies e.d (33%). Informatie over de WMO blijkt men het minst te missen (4,4%).

Bij het oplossen van knelpunten (bijvoorbeeld werven van vrijwilligers), maakt een ruime meerderheid van de organisaties *geen* gebruik van de voorzieningen van de gemeente (73,6%). Per voorziening is het percentage niet hoger dan 5,5%. Toch zegt bijna een derde van de organisaties in de toekomst gebruik te willen maken van een gemeentelijk dienstenbureau voor praktische ondersteuning (29,7%). Dit is opmerkelijk . Blijkbaar voldoet het huidige Steunpunt nog onvoldoende aan de behoefte van organisaties of is het nog niet bekend genoeg. Een minderheid van de organisaties geeft aan naar een gespreksavond van de gemeente te willen komen (37,4%). De organisaties zijn vooral geïnteresseerd in subsidies e.d. en in diverse wettelijke regelingen.

B

1. Preventief Huisbezoek 75 plus in Anna Paulowna

IJ

Uitgangspunt

De oudere zo lang mogelijk zelfstandig thuis laten wonen, waarbij de kwaliteit van het zelfstandig wonen optimaal wordt vorm gegeven.

L

De doelen van het Preventief Huisbezoek zijn:

- de individuele ouderen beter te informeren; voorlichting te geven over de verschillende voorzieningen
- als gemeente inzicht te krijgen in de wensen en behoeften van ouderen binnen de gemeente
- als gemeente kan knelpunten signaleren ten behoeve van het zorg- en dienstverleningsaanbod
- de rapportage dienst als aanbeveling voor het ouderenbeleid

A

G

Doelgroep

De doelgroep van dit project zijn alle zelfstandig wonende inwoners van Anna Paulowna die 75 jaar of ouder zijn. Lopende het project zijn de mensen die 75 werden ook meegenomen in het project. In totaal zijn 681 mensen benaderd.

E

Werkwijze

Stichting Welzijn Ouderen Anna Paulowna (SWO) kwam in 2003 met het verzoek om middelen beschikbaar te stellen voor het Preventief Informatief Ouderenhuisbezoek (PIO project). Dit project was inmiddels in Den Helder van start gegaan, en had goede resultaten. In overleg met SWO is de ouderenwerkster voor vier uur aangesteld als coördinatrice van het project.

Uit de basisadministratie van de gemeenten zijn alle ouderen van 75 jaar en ouder geselecteerd. Alle ouderen die nog zelfstandig thuis wonen kregen een brief waarin werd uitgelegd waarom het belangrijk is om mee te doen aan het project preventief huisbezoek. De deelname is uiteraard vrijwillig. De vrijwilligers die de huisbezoeken afleggen hebben een geheimhoudingsplicht over de informatie die men te horen krijgt. Uiteraard komen er wel kerngetallen uit het onderzoek, die weer gebruikt kunnen worden voor de laatste twee genoemde doelen. De ouderen moeten schriftelijk aangeven of zij interesse hebben in een huisbezoek. Zo ja, dan wordt er een afspraak gemaakt en vindt het huisbezoek plaats.

8

-

I

Vrijwilligers

Voor het afleggen van de huisbezoeken zijn vrijwilligers geworven. Zij hebben een cursus gevolgd waarin zij geschoold werden in het afleggen van huisbezoeken. In totaal hebben 15 vrijwilligers deelgenomen aan de cursus, waarvan er uiteindelijk 13 actief zijn geweest in het afleggen van huisbezoeken. Tijdens de huisbezoeken gebruikten de vrijwilligers een vragenlijst als leidraad. Het was niet zo dat alle vragen per se aan bod kwamen, omdat bij het huisbezoek de oudere zelf voorop staat en bepaalt of een onderwerp wel of niet bespreekbaar is. Onder andere de volgende onderwerpen werden besproken: algemene vragen, vragen over de woonsituatie, vragen over de woonomgeving, vragen over het huishouden en mobiliteit, vragen over gezondheid en vragen over de hulpverlening.

Tijdens het huisbezoek ontving iedere oudere een sociale kaart, met daarop de belangrijkste telefoonnummers op het gebied van ouderenzorg en dienstverlening. De lijst is tevens een handig middel voor hulpverleners en mantelzorgers.

Financiering

Het project is mogelijk gemaakt door financiering vanuit de gemeente. Over de jaren 2003 en 2004 is een totaalbedrag van €15.051,00 beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het project. Onder andere de volgende kosten zijn hier van betaald: inzet ouderenwerkster, cursus vrijwilligers, presentjes vrijwilligers, reiskostenvergoedingen vrijwilligers.

2. Resultaten van het onderzoek

In totaal zijn 681 mensen benaderd voor deelname aan het preventief informatie ouderen huisonderzoek. Daarvan hebben 383 mensen positief gereageerd op het verzoek tot deelname. Dit betekent een deelname van 56%. Dit is een goed resultaat gelet op deelnameresultaten van reeds gehouden onderzoeken (57% in Wieringermeer).

1-Leeftijd

Leeftijd	Aantal	Percentage
76-80 jaar	215	56%
81-85 jaar	114	30%
86-90 jaar	39	9%
91-95 jaar	14	4%
96-100 jaar	1	1%
> 100 jaar		
Totaal	383	100%

Leeftijd	Breezand	Anna Paulowna	Spoorbuurt	Van Ewijcksluis	Wieringerwaard	Onbekend	Totaal
76 – 80	60 (51%)	111 (54%)	5 (83%)	0 (0%)	37 (65%)		213 (56%)
81 – 85	36 (30%)	63 (30%)	0 (0%)	2 (67%)	13 (23%)		114 (30%)
86 – 90	13 (10%)	21 (14%)	1 (17%)	1 (33%)	3 (5%)		39 (9%)
91 – 95	5 (5%)	6 (2%)	0 (0%)	0 (0%)	3 (5%)		14 (4%)
96 – 100	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	1 (2%)		1 (1%)
> 100	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)		0
						2	2
Totaal	114	201	6	3	57	2	383

2-Samenlevingsvorm

	Aantal	Percentage
Alleenwonend	183	48 %
Gehuwd/samenwonend, zonder kind(eren)	189	49 %
Gehuwd/samenwonend, met kinderen	5	2 %

Inwonend bij kind(eren)	3	0,5 %
Anders of niet bekend	3	0,5 %
Totaal	383	100%

3-Woningverdeling

	Huur	Koop	Niet bekend	Totaal	Percentage
Eengezinswoning	102 (27%)	146 (38%)		248	65%
Ouderenwoning	61 (15%)	3 (1%)		64	16%
Flat met lift	23	2		25	7%
Aanleunwoning	14	1		15	4%
Benedenwoning	16	1		17	4%
Serviceflat	8	0		8	2%
Flat zonder lift	0	0		0	
Bovenwoning	4	0		4	1%
Niet bekend			2	2	1%
Totaal	228	153	2	383	
Percentage	60	40			100%

4- Klachten over woonomgeving

99 van de 383 personen hadden één of meer klachten van verschillende aard over hun woonomgeving. De overige mensen wonen naar tevredenheid.

Soort klacht over omgeving	Aantal keer genoemd
Onveilige woonomgeving	7
Slechte verlichting	9
Vernielingen	7
Rondslingerend vuil	27
Trottoirs en/of obstakels	57
Lawaai	18
Andere klachten	91

Soort klacht over bereikbaarheid	Aantal keer genoemd
Winkels	106
Banken, postkantoor	83
Openbaar vervoer	132
Overige voorzieningen	139

Klachten woonomgeving	Breezand	Anna Paulowna	Spoorbuurt	Van Ewijksluis	Wieringerwaard	Totaal
Aantal ondervraagden	114	201	6	3	57	381
Bereikbaarheid ov	55 (48%)	50 (25%)	1 (17%)	2 (67%)	24 (42%)	132
Bereikbaarheid winkels	45 (40%)	34 (17%)	4 (67%)	0	23 (40%)	106
Klachten lawaai	3 (2,6%)	10 (5%)	1 (17%)	0	4 (7%)	18
Klachten obstakels	14 (12%)	35 (17%)	1 (17%)	0	7 (12%)	57

Weinig oversteekplaatsen	7 (6%)	7 (3%)	2 (33%)	0	6 (7%)	22
Gebrek bankjes	16 (14%)	10 (5%)	0 (0%)	0	4 (7%)	30
Gebrek medische voorzieningen	19 (17%)	18 (9%)	1 (17%)	0	10 (17%)	48

Bij ontvangst van de formulieren heeft de ouderenwerkster direct actie ondernomen bij klachten over obstakels, rondslingerend vuil en slechte verlichting.

8-Beoordeling eigen gezondheid

Beoordeling	Aantallen
Zeer goed	19 (5%)
Goed	192 (50%)
Gaat wel	99 (26%)
Wisselend	54 (14%)
Slecht	15 (4%)
Onbekend	4 (1%)

9-Langdurige ziekte/aandoening/handicap

188 ondervraagden melden een of meerdere gezondheidsklachten. Genoemd werden:

Soort aandoening	Aantal keren genoemd
Armen	21
Benen	113
Rugklachten	60
Spieren/gewrichten	53
Horen	71
Zien	50
Spreken	2
Ademhaling, longen	41
Evenwicht	36
Maag/darmen	26
Hart en bloedvaten	104
Andere klachten van verschillende aard	158

5- Hulpverlening

Gebruik hulpverlening	Breezand	Anna Paulowna	Spoorbuurt	Van Ewijksluis	Wieringerwaard
Aantal ondervraagden	114	201	6	3	57
Activiteiten voor ouderen	12 (10%)	27 (13%)	2 (33%)	0 (0%)	11 (19%)
Thuiszorg huishoudelijk	30 (26%)	66 (33%)	2 (33%)	2 (67%)	14 (24%)
Thuiszorg lichamelijk	11 (10%)	24 (12%)	2 (33%)	2 (67%)	5 (9%)
Vervoersdienst	19 (17%)	30 (15%)	3 (50%)	0 (0%)	5 (9%)

B I J L A G E 8 - I

Bibliotheek	6 (5%)	59 (29%)	1 (17%)	0 (0%)	6 (11%)
Zonnebloem	25 (22%)	48 (24%)	1 (17%)	1 (33%)	6 (11%)
Kerken	28 (25%)	40 (20%)	3 50%	0 (0%)	3 (5%)

Aanbevelingen

Het preventief huisbezoek is een uitstekend middel om inzicht te krijgen in de behoeften en wensen van individuele ouderen. Het huisbezoek heeft er ook toe bijgedragen dat ouderen beter op de hoogte zijn van bestaande mogelijkheden op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

Verspreiding van de sociale kaart continueren en zo mogelijk uitbreiden

Door concentratie van de voorzieningen in Anna Paulowna wordt in de overige kernen het openbaar vervoer node gemist. Als alternatief is het mogelijk gebruik te maken van de OV-taxi.

Meer promotie maken voor de OV-taxi

In samenwerking met Wonen Plus Anna Paulowna komen tot een vervoersvoorziening tussen de kernen, bemand door vrijwilligers

Het aantal winkels is in de kernen minimaal. Maar uit onderzoek (Hartwinkels) is gebleken dat het winkelniveau nog niet minimaal genoeg is.

Meer promotie maken voor de voorzieningen die aanwezig zijn

Promotie maken voor de boodschappenservice van Wonen Plus Anna Paulowna

De gezondheid wordt door de ouderen als goed/gaat wel ervaren. De meest genoemde klachten komen overeen met landelijke gegevens.

Voortzetting subsidiëring “meer bewegen voor ouderen”, op basis van aantallen leden Nationale sportweek voor ouderen structureel opzetten (1x per twee jaar)

In de kern Anna Paulowna is het gebruik van de bibliotheek significant hoger ten opzichte van het gebruik in de overige kernen. Wellicht komt dit doordat de (hoofd)vestiging in de kern Anna Paulowna staat. Landelijk ligt het percentage gebruikers op 30%. Alleen de kern Anna Paulowna voldoet hieraan. De overige kernen wijken sterk af.

Nader behoefteonderzoek naar een bibliotheekvoorziening in de kernen Breezand en Wieringerwaard (telefonisch)

De bibliotheek verzoeken extra promotie te maken voor de “boekendienst aan huis”

De vragenlijst die op dit moment gehanteerd wordt is zeer beknopt. Om tot juiste beleidsvoornemens te komen is het wenselijk een aantal vragen in de vragenlijst uit te breiden of toe te voegen.

Aanpassen en uitbreiden van de PIO vragenlijst

Op dit moment worden er huisbezoeken afgelegd bij de leeftijdsgroep 70 – 75 jaar. Na afronding van deze groep is het wenselijk om de alle nieuwe 70 jarigen te benaderen voor een huisbezoek. In 2010 kan dan de nieuwe groep 75 jaar en ouderen bezocht gaan worden. De verwachte kosten voor dit hele traject zijn ongeveer €17.000,00. (Uitgaande van 1.220 ouderen à €14,00)

Het PIO project de komende jaren continueren met het afleggen van huisbezoeken aan de “nieuwe”70 jarigen.

In 2010 een starten met het project huisbezoeken aan de 75 jarigen en ouderen

BIJLAGE

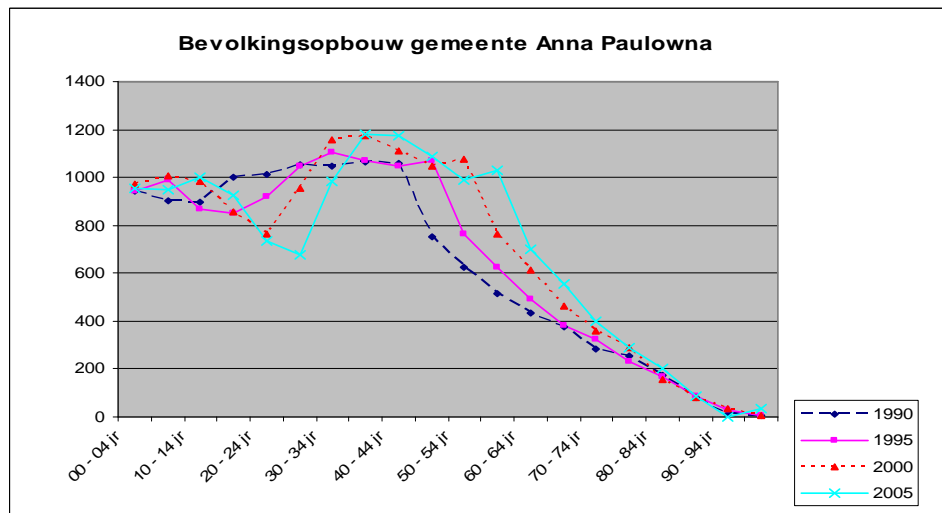
Aantal personen per woning

	1	2	3	4	5	6	>7	totaal
--	---	---	---	---	---	---	----	--------

Anna Paulowna	725	1179	461	601	214	42	11	3233
Wieringerwaard	320	507	166	220	144	28	8	1393
Breezand	200	261	133	135	60	10	8	807

1245	1947	760	956	418	80	27	5433
------	------	-----	-----	-----	----	----	------

Totaal aantal woningen	Totaal	Koop	Huur
Totaal woonkern Anna Paulowna		2131	1072
Totaal woonkern Breezand		1020	290
Totaal woonkern Wieringerwaard		481	289
Totaal in de gemeente	5.283	3632	1651

Agenda 22

B
I
J
L
A
G
E
1
0
-
I

REGEL 1 Bevorderen van bewustwording

“Overheden moeten actie ondernemen om de samenleving bewust te maken van het feit dat er mensen met functiebeperkingen zijn en daarmee (dus ook) van hun rechten, hun behoeften, hun mogelijkheden en hun bijdragen.”

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 1.

Op dit ogenblik is hier geen beleid op in de gemeente Anna Paulowna.

REGEL 2 Gezondheidszorg

“Overheden moeten garant staan voor het bestaan van doeltreffende medische zorg voor mensen met een functiebeperking.”

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 2.

Dit is geen beleid voor de gemeente. Het rijk regelt dit.

REGEL 3 Revalidatie en Reïntegratie

“Overheden moeten zorgen dat er voorzieningen zijn voor de revalidatie en reïntegratie van mensen met een functiebeperking, zodat zij zo zelfstandig mogelijk kunnen (blijven) functioneren.”

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 3.

Realidatie is geen beleid dat de gemeente uitvoerd. Reïntegratie is met de komst van de wet WIA een belangrijke taak geworden. In hoofdstuk 10 van het beleidsplan staat hier meer over.

REGEL 4 Ondersteunende diensten en voorzieningen

“Overheden moeten de ontwikkeling en de beschikbaarheid van ondersteunende diensten voor mensen met een functiebeperking garanderen, inclusief hulpmiddelen, om hen te helpen het niveau van onafhankelijkheid in hun dagelijks leven te verhogen en hun rechten uit te oefenen.”

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 4.

Het compensatiebeginsel geeft gemeenten de opdracht voorzieningen te treffen ter compensatie van de beperkingen die hun burgers ondervinden in zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie. Deze voorzieningen op het gebied van maatschappelijke ondersteuning stellen burgers in staat om:

a. een huishouden te voeren;

b. zich te verplaatsen in en om de woning;

c. zich lokaal te verplaatsen per vervoermiddel;

d. medemensen te ontmoeten en op basis daarvan sociale verbanden aan te gaan.

Daarnaast subsidieert de gemeente instellingen die de algemene diensten aanbieden om mensen zo lang mogelijk zelfstandig te laten wonen. Te denken valt aan personenalarmering, warme maaltijd service, klussendienst etc.

B

REGEL 5 Toegankelijkheid

"Overheden moeten het overkoepelend belang erkennen van toegankelijkheid in het proces van gelijkschakeling van mogelijkheden in alle geledingen van de maatschappij. De overheden moeten voor mensen met functiebeperkingen: (a) actieprogramma's maken om de fysieke omgeving toegankelijk te maken en (b) maatregelen treffen om hen toegang te verschaffen tot informatie en communicatie."

IJ

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 5

De gemeente heeft geen actieprogramma om de fysieke omgeving toegankelijk te maken. Dit betekent niet dat hier geen aandacht voor is. Informatie is onder de Wmo een speerpunt. Binnen de gehele dienstverlening aan de gemeente Anna Paulowna is dit ook een speerpunt. Gekozen is om alle informatie via de publieksbalie te laten verlopen. Ook het Wmo loket is opgenomen in de publieksbalie. Er is dus geen uitzonderingsbalie voor de Wmo maar de Wmo maakt een integraal onderdeel uit van de dienstverlening aan het publiek.

L

A

REGEL 6 Onderwijs

"Overheden dienen gelijke kansen als uitgangspunt te erkennen voor basis-, voortgezet en hoger onderwijs in een geïntegreerde omgeving voor kinderen, jongeren en volwassenen met een functiebeperking. Zij moeten waarborgen dat dit onderwijs een geïntegreerd onderdeel is van het onderwijssysteem."

G

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 6

De taak aan de gemeente beperkt zich tot het leerlingenvoer. Ouders kunnen een beroep doen op het leerlingenvoer als de afstand tussen de dichtstbijzijnde toegankelijke school en huis meer bedraagt dan een bepaald aantal kilometers. De gemeente regelt dan het vervoer voor de leerling. Indien noodzakelijk kan dit aangepast (rolstoel) vervoer zijn.

E

REGEL 7 Werkgelegenheid

"Overheden dienen het principe te erkennen dat mensen met een functiebeperking in staat moeten worden gesteld om hun mensenrechten uit te oefenen, met name wat werkgelegenheid betreft. Zij moeten op de arbeidsmarkt gelijke kansen krijgen voor productief en betaald werk, zowel op het platteland als in de steden."

1

0

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 7

Het Rijk regelt dit via de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA). De gemeente komt pas in beeld indien een persoon met een beperking bijstand aanvraagt.

-

REGEL 8 Inkomensbehoud en sociale zekerheid

"Overheden zijn verantwoordelijk voor het voorzien in sociale zekerheid en behoud van inkomen voor mensen met een functiebeperking."

I

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 8

Net als bij regel 7 geldt dat het Rijk dit regelt via de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA). De gemeente komt pas in beeld indien een persoon met een beperking bijstand aanvraagt. Daarnaast heeft de gemeente bijzondere bijstandsbeleid. Specifiek voor chronisch zieken en gehandicapten is er categorale bijstand. Ook biedt de gemeente een aanvullende ziektekosten verzekering gemeenten (AZG) aan. De AZG geeft korting op de nominale premie en de aanvullende premie. Daarnaast betaald de gemeente de premie voor nog een extra aanvullend pakket. Ook is in het bijzondere bijstandsbeleid opgenomen dat mensen in aanmerking kunnen komen voor een vergoeding van de eigen bijdrage en de besparingbijdrage die wordt geraagd binnen de Wmo.

B

REGEL 9 Gezinsleven en persoonlijke levenssfeer

"Overheden moeten bevorderen dat mensen met een functiebeperking volledig deelnemen aan het gezinsleven. Zij moeten hun recht op een persoonlijke levenssfeer beschermen en erop toezien dat de wet mensen met een functiebeperking niet discrimineert wat betreft seksuele relaties, huwelijk en ouderschap."

IJ

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 9

De gemeente subsidieert het Anti Discriminatie Bureau. Het Anti Discriminatie Bureau (ADBH) registreert en behandelt klachten over discriminatie. Mensen met een beperking kunnen hier ook naar toe indien zij gediscrimineerd worden.

L

REGEL 10 Cultuur

"Overheden moeten zorgen voor integratie en deelname van mensen met een functiebeperking aan culturele activiteiten op een gelijkwaardige basis."

A

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 10

.....

G

REGEL 11 Sport en recreatie

"Overheden moeten maatregelen treffen voor gelijke kansen voor beoefening van sport en recreatie door mensen met een functiebeperking."

E

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 11

De gemeente subsidieert: Sportservice Noord-Holland, Stichting Aangepaste sport en Vrijtijdsbesteding .

Sportservice Noord-Holland stimuleert en optimaliseert van het aanbod van aangepaste sporten.

Stichting Aangepaste sport en Vrijtijdsbesteding heeft de doelstelling het mogelijk maken van sporten en andere vormen van vrijetijdsbesteding door mensen met een verstandelijke, lichamelijke en zintuigenlijken beperking, die wonen in Schagen & omstreken.

1

REGEL 12 Religie

"Overheden moeten maatregelen bevorderen die mensen met een functiebeperking in staat stellen gelijkwaardig te participeren in het religieuze leven in hun leefomgeving."

0

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 12

N.v.t. dit is een taak van de Rijksoverheid.

-

REGEL 13 Informatie en onderzoek

"Overheden accepteren de eindverantwoordelijkheid voor het verzamelen en verspreiden van informatie over de leefomstandigheden van mensen met een functiebeperking en zij bevorderen uitgebreid onderzoek naar alle aspecten en problemen die het leven van mensen met een functiebeperking bemoeilijken."

I

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 13

N.v.t. dit is een taak van de Rijksoverheid.

REGEL 14 Beleidsvorming en -planning

"Overheden moeten ervoor zorgen dat rekening gehouden wordt met mensen met een functiebeperking bij alle beleidsvorming en -planning."

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 14

Hierop heeft de gemeente Anna Paulowna nog geen beleid ontwikkeld.

REGEL 15 Wetgeving

"Overheden dragen verantwoordelijkheid om een wettelijke basis te scheppen voor maatregelen die volledige participatie en rechtsgelijkheid waarmaken voor mensen met een functiebeperking."

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 15

Dit is een gecombineerd verantwoordelijkheid an het Rijk en de gemeente. Vanuit de Wmo is de gemeente gedeeltelijk verantwoordelijk voor de participatie.

REGEL 16 Economisch beleid

"Overheden dragen de financiële verantwoordelijkheid voor nationale programma's en beleid voor het scheppen van gelijke kansen voor mensen met een functiebeperking."

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 16

De taken ijn verdeeld tussen het Rijk en de gemeente. In het gemeentefonds of in een specifieke doeluitkering (WWB) krijgt de gemeente geld voor

REGEL 17 Coördinatie van werkzaamheden

"Overheden zijn verantwoordelijk voor het oprichten en versterken van nationale coördinatie-centra die moeten functioneren als expertisecentrum voor vraagstukken over functiebeperkingen."

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 17

N.v.t. dit is een taak van de Rijksoverheid.

REGEL 18 Organisaties van mensen met functiebeperkingen

"Overheden moeten het recht erkennen van belangenorganisaties om mensen met functiebeperkingen op nationaal, regionaal en lokaal niveau te vertegenwoordigen. Overheden moeten ook de adviserende rol van deze organisaties in de besluitvorming over het beleid erkennen."

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 18

De gemeente subsidieert:

- Gehandicaptenplatform Anna Paulowna;
- ANGO (Algemene Nederlandse Gehandicapten Organisatie);
- NVBS (Nederlandse Vereniging van Blinden en Slechtzienden).

Daarnaast heeft de gemeente op ambtelijk en bestuurlijk niveau structureel overleg met het Gehandicaptenplatform Anna Paulowna. Zij kunnen ongevraagd advies uitbrengen op alle beleidsterreinen van de gemeente. Daarnaast vraagt de gemeente hun advies over oorgenomen beleid wat betrekking heeft op de Wmo.

REGEL 19 Training van personeel

"Overheden zijn verantwoordelijk voor het waarborgen van doelmatige training op ieder niveau van personeel dat betrokken is bij de planning en voorbereiding van programma's en voorzieningen voor personen met functiebeperkingen."

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 19

Hier heeft de gemeente Anna Paulowna nog geen beleid op ontwikkeld.

B
I
J
L
A
G
E
1
0
-
I

REGEL 20 Nationale controle op en evaluatie van beleidsprogramma's in het kader van de 22 Standaard Regels

"Overheden zijn verantwoordelijk voor voortdurende controle en evaluatie van nationale programma's en diensten voor gelijke kansen voor mensen met functiebeperkingen."

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 20

N.v.t. dit is een taak van de Rijksoverheid.

REGEL 21 Technische en economische samenwerking

"Overheden in geïndustrialiseerde landen én ontwikkelingslanden hebben de verantwoordelijkheid om samen te werken om maatregelen te nemen voor het verbeteren van de leefomstandigheden van mensen met een functiebeperking."

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 21

N.v.t. dit is een taak van de Rijksoverheid.

REGEL 22 Internationale samenwerking

"Overheden moeten actief deelnemen aan internationale samenwerking voor beleid voor gelijke kansen voor mensen met een functiebeperking."

Huidige beleid gemeente Anna Paulowna t.a.v. regel 22

N.v.t. dit is een taak van de Rijksoverheid.